

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Výběr optimálního produktu pojištění vozidel v podmínkách českého pojistného trhu
Selection of the Optimal Product of Motor Insurance under the Conditions of the Czech
Republic

Student: Kateřina Němcová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Martina Borovcová, Ph.D.

Ostrava 2010

Prohlášení:

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Ve Valašském Meziříčí dne 7. května 2010

.....
Kateřina Němcová

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí bakalářské práce, Ing. Martině Borovcové, Ph.D., za odbornou pomoc a veškerý čas, který mi věnovala.

1 Úvod	3
2 Charakteristika pojištění vozidel	4
2.1 <i>Podstata pojištění a jeho členění</i>	4
2.1.1 Havarijní pojištění	8
2.1.1.1 Sjednání havarijního pojištění	9
2.1.1.2 Cena havarijního pojištění	9
2.1.1.3 Slevy na havarijním pojištění	10
2.1.1.4 Pojistitelná rizika	11
2.1.2 Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	13
2.1.2.1 Vznik pojištění odpovědnosti	13
2.1.2.2 Limity pojistného plnění.....	14
2.1.2.3 Stanovení výše pojistného	15
2.1.2.4 Rozsah pojištění.....	15
2.1.2.5 Výluky z pojištění.....	16
2.1.2.6 Zánik pojištění odpovědnosti	17
2.2 <i>Dopravní nehoda</i>	17
2.2.1 Postup při dopravní nehodě v České republice	18
2.2.2 Postup při dopravní nehodě v zahraničí	20
2.2.3 Nehodovost na pozemních komunikacích ČR za rok 2009.....	21
3 Analýza vybraných produktů	23
3.1 <i>Výběr pojišťoven k analýze</i>	23
3.1.1 Česká pojišťovna, a.s.	25
3.1.2 Kooperativa pojišťovna, a.s.	27
3.1.3 Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	28
4 Výběr optimálního produktu pro vybraný subjekt	31
4.1 <i>Metodika</i>	31
4.2 <i>Charakteristika subjektu</i>	32
4.3 <i>Výběr optimálního pojištění odpovědnosti z provozu vozidel</i>	33
4.3.1 Stanovení variant řešení.....	33
4.3.2 Stanovení kritérií a cílových požadavků	33
4.3.3 Stanovení důležitosti a vah jednotlivých kritérií	35
4.3.4 Hodnocení variant z hlediska užitku	36
4.3.4.1 Matice prostých užitností.....	36
4.3.4.2 Matice vážených užitností	37
4.3.5 Volba optimální varianty	38
4.4 <i>Výběr optimálního havarijního pojištění</i>	38
4.4.1 Stanovení variant řešení.....	38
4.4.2 Stanovení kritérií a cílových požadavků	39
4.4.3 Stanovení důležitosti a vah jednotlivých kritérií	40
4.4.4 Hodnocení variant z hlediska užitku	40
4.4.4.1 Matice prostých užitností.....	40
4.4.4.2 Matice vážených užitností	41
4.4.5 Volba optimální varianty	42
4.5 <i>Doporučení vybranému subjektu</i>	42

5 Závěr	44
Seznam použité literatury	45
Seznam zkratk	
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	

1 Úvod

Motorová vozidla se pro většinu obyvatel stala nepostradatelnou součástí všedního života. S jejich počtem, který se den ode dne zvyšuje, roste také nebezpečí možnosti vzniku dopravních nehod a s nimi spojených škod na zdraví či majetku. Zanedbatelné není v dnešní době ani riziko odcizení vozidla či poškození živelní událostí. Pojištění motorových vozidel těmto nepříjemným událostem sice předejít nemohou, řešení následků však do značné míry usnadní. Právě z tohoto důvodu je povinností každého majitele vozidla uzavřít pojištění odpovědnosti z provozu vozidla neboli povinné ručení a doporučováno je také uzavření havarijního pojištění. Takto pojištěný vůz je chráněn pro případ zavinění škod na majetku či újmy na zdraví své i osob cizích.

Cílem bakalářské práce je porovnání produktů pojištění vozidel, povinného ručení a havarijního pojištění, poskytovaných vybranými subjekty na českém pojistném trhu a výběr optimálního produktu pro potenciálního klienta.

Bakalářská práce obsahuje tři části. První část je věnována charakteristice pojištění vozidel. Je zde objasněna podstata pojištění a jeho klasifikace až ke konkrétním produktům pojištění vozidel. Zároveň je zde uvedena kapitola o dopravních nehodách, jejichž možný vznik je jedním z hlavních důvodů sjednávání pojištění vozidel.

Druhá část práce obsahuje charakteristiku tří vybraných pojišťoven, tedy České pojišťovny, a.s., Kooperativa pojišťovny, a.s. a České podnikatelské pojišťovny, a.s. a také je zde představena nabídka produktů pojištění vozidel jednotlivých pojišťoven, tedy pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a havarijního pojištění.

Ve třetí části je popsána metodika, která byla použita pro výpočty optimálních variant pojištění vozidel a taktéž je charakterizován subjekt, pro který je pojištění vybíráno. Na závěr jsou tyto produkty, dle vybraných kritérií, vzájemně porovnávány a je vybrána nejvhodnější varianta. Připojeno je doporučení pro vybraný subjekt.

2 Charakteristika pojištění vozidel

Pod pojmem pojištění vozidel je možné najít celou řadu produktů, které svým klientům nabízí desítky pojišťoven na území České republiky. První, základní typ pojištění motorového vozidla se nazývá pojištění odpovědnosti z provozu vozidla neboli povinné ručení a jedná se o pojištění povinně smluvní. Druhým typem je pojištění havarijní, jehož sjednání je zcela dobrovolné. Tato dvě hlavní pojištění jsou ve většině případů ještě doplněna dalšími připojištěními a kombinacemi pojištění, které dále rozvíjejí pojistnou ochranu vozidel.

Charakteristika pojištění vozidel je podrobněji popsána v částech 2.1.1 a 2.1.2, jimž předchází podkapitola, která popisuje podstatu pojištění a jeho členění.

2.1 Podstata pojištění a jeho členění

Pojištění se v posledních letech stále častěji stává nedílnou součástí našich životů. Význam pojištění při krytí důsledků rizik roste především vlivem vývoje v ekonomice, který mění také strukturu a podobu pojistných produktů. Na jedné straně se vyvíjejí a uplatňují produkty, jejichž potřeba vyplynula z vědecko-technického pokroku, a na straně druhé se mění a přizpůsobuje požadavkům ekonomických subjektů.

Ekonomický subjekt má dvě možnosti, jak se finančně vyrovnat s důsledky nahodilých událostí, které jej mohou v životě potkat. Může je krýt z vlastních zdrojů, nebo může využít pojištění, tzn. přesunout riziko na instituci, pojišťovnu, provozující pojištění. Z tohoto hlediska je pojištění nástrojem finanční eliminace negativních důsledků nahodilosti.

Instituce, jejichž hlavní náplní práce je poskytování pojistné ochrany, neprovádějí tuto činnost zdarma, ale za určitou úplatou. Touto úplatou se míní dopředu známý náklad, který subjekt vynaloží, aby si zajistil náhradu od pojistitele, právnické osoby, která je oprávněna provozovat pojišťovací činnost, v případě, že nastane jakákoliv nahodilá událost. Tento náklad je tedy poplatkem za sjednané pojištění, neboli pojistným. Mezi pojistitelem a pojistníkem, osobou, která uzavřela pojistnou smlouvu s pojistitelem, v takovémto případě vzniká právní vztah.

Pojištění jako takové je možné klasifikovat. K tomu je možné použít řadu hledisek jako například právní hledisko či způsob financování.

Z právního hlediska je pojištění členěno na pojištění dobrovolné a povinné.

V případě **dobrovolného pojištění** se pojistná smlouva mezi pojistníkem a pojistitelem sjednává v závislosti na rozhodnutí pojistníka. Ten má možnost si vybrat, kde a jak se nechá pojistit.

Povinné pojištění vzniká uzavřením smlouvy v případě, kdy je splněna určitá skutečnost, která je vymezena zákonem nebo vyhláškou. Pojištění povinné lze dále členit na povinné smluvní a zákonné. U povinně smluvního pojištění je určena povinnost sjednání pojistné smlouvy pro dané subjekty, naopak u zákonného pojištění se pojistná smlouva nesjednává, a to z důvodu povinnosti pojištění pro příslušné subjekty, která vyplývá ze zákona.

Z hlediska způsobu financování je pojištění členěno na pojištění sociální a pojištění komerční.

Sociální pojištění je považováno za povinné a v jeho rámci jsou zahrnuta rizika, která mají sociální charakter, a z nich vyplývající potřeby. V našich podmínkách je sociální pojištění financováno prostřednictvím státního rozpočtu, do kterého přichází pojistné hrazené zaměstnanci a zaměstnavateli.

Komerční pojištění zahrnuje krytí důsledků rizik ekonomických subjektů, obvykle v návaznosti na jejich rozhodnutí a potřeby. Platí zde zásada ekvivalence, což znamená, že velikost příspěvků zúčastněných subjektů se odvíjí od velikosti rizika. Komerční neboli soukromé pojištění v sobě zahrnuje různé podoby pojistných produktů, typická pro toto pojištění je jeho smluvní podoba. Obvykle se uplatňuje v podobě dobrovolné, může však být vyžadováno. Členit komerční pojištění lze dle několika základních hledisek. Podle způsobu tvorby rezerv se jedná o pojištění riziková a rezervotvorná, podle předmětu pojištění pak o pojištění majetku, osob a odpovědnosti. Jednotlivá pojistná odvětví se dále člení na druhy pojištění, kdy jednotlivé druhy pojištění kryjí určité druhy rizik. Podle druhu krytých rizik je komerční pojištění členěno na pojištění životní a neživotní, viz Ducháčková (2005).

Jak uvádí Majtánová (2006), počátky **životního pojištění** jsou spojené s pojištěním pro případ úmrtí. Nikdo z nás nemůže přesně vědět, jakého věku se dožije, s jakými situacemi se v průběhu života bude nucený vyrovnávat. Jednou z hlavních vlastností pojistné události je nahodilost, což znamená, že se nemůžeme pojistit pro případ takové události, o které se ví, že určitě nastane. Víme s jistotou, že smrt nastane, ale náhodný je její okamžik, proto je riziko smrti akceptované jako pojistitelné riziko.

Dnes chápeme poslání životního pojištění daleko obsáhleji. Jeho význam se posouvá od pojištění pro případ smrti k rezervotvorným pojištěním. Klient sice potřebuje krýt důsledky rizika předčasného úmrtí, ale zároveň si dobře uvědomuje možnost svého dožití se konce pojistné doby. V tomto případě předpokládá také výplatu pojistného plnění, viz Daňhel (2006).

Podstatou **neživotního pojištění** je, dle Majtánové (2006), krytí důsledků celé škály existujících rizik neživotního charakteru, které ohrožují každou lidskou činnost. Produkty neživotního pojištění jsou velmi různorodé a dají se vzájemně kombinovat s cílem zabezpečit co nejkompexnější nabídku pojistné ochrany před možným rizikem.

Předmětem pojištění jsou riziková pojištění, při kterých se vytváří rezerva na nahodilé události, které mohou v průběhu trvání pojištění vzniknout. Ani jedna ze stran (pojistitel, pojištěný) nemohou jednoznačně určit, zda pojistná událost nastane, či ne, ani to, jaká bude výše pojistného plnění. Pojištěným se dle zákona rozumí osoba, na jejíž život, zdraví, majetek, odpovědnost za škodu nebo jiné hodnoty pojistného zájmu se pojištění vztahuje.

Jednotlivá odvětví neživotního pojištění vymezuje zákon o pojišťovnictví. Těmito odvětvími jsou:

1. Úrazové pojištění.
2. Pojištění nemoci.
3. Pojištění škod na pozemních dopravních prostředcích jiných než drážních vozidlech.
4. Pojištění škod na drážních vozidlech.
5. Pojištění škod na leteckých dopravních prostředcích.
6. Pojištění škod na plavidlech.
7. Pojištění přepravovaných věcí včetně zavazadel a jiného majetku bez ohledu na použitý dopravní prostředek.
8. Pojištění škod na majetku jiném než uvedeném v bodech 3 až 7.
9. Pojištění jiných škod na majetku jiném než uvedeném v bodech 3 až 7 vzniklých krupobitím nebo mrazem, anebo jinými pojistnými nebezpečími, například loupeží, krádeží nebo škody způsobené lesní zvěří, nejsou-li tato zahrnuta v bodě 8, včetně pojištění škod na hospodářských zvířatech způsobených nákazou nebo jinými pojistnými nebezpečími.
10. Pojištění odpovědnosti za škodu.

11. Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo užití leteckého dopravního prostředku, včetně odpovědnosti dopravce.
12. Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo užití říčního, průplavového, jezerního nebo námořního plavidla, včetně odpovědnosti dopravce.
13. Všeobecné pojištění odpovědnosti za škodu jinou než uvedenou v odvětvích č. 10 až 12.
14. Pojištění úvěru.
15. Pojištění záruky, kauce.
16. Pojištění různých finančních ztrát.
17. Pojištění právní ochrany.
18. Pojištění pomoci osobám v nouzi během cestování nebo pobytu mimo místa svého bydliště, včetně pojištění finančních ztrát bezprostředně souvisejících s cestováním.

Kompletní struktura odvětví neživotního pojištění je uvedena v Příloze č. 1.

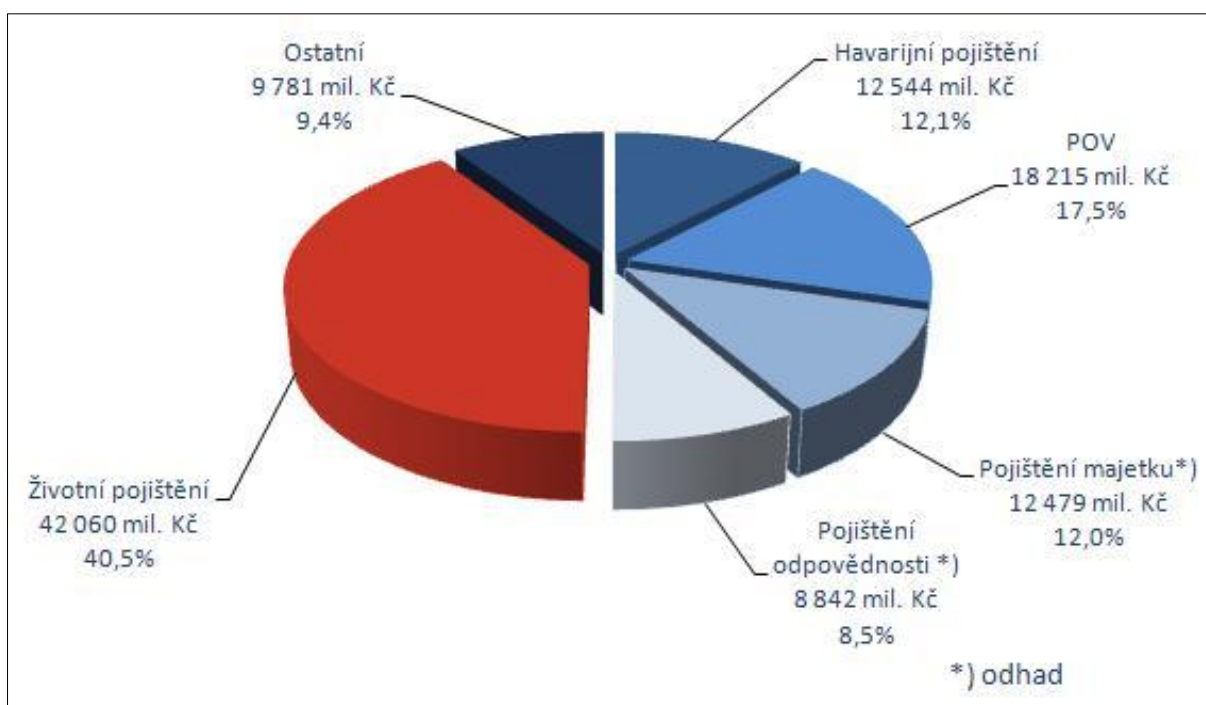
Členění odvětví neživotního pojištění dle zákona je velice rozsáhlé, proto se ve většině odborných knih a publikací využívá značně jednoduššího rozdělení. Jedním z nejčastěji používaných způsobů, jak uvádí např. Ducháčková (2005), je rozdělení na pojištění osob, pojištění majetku a pojištění odpovědnosti. K těmto třem základním kategoriím se v některých knihách řadí také pojištění právní ochrany či pojištění cestovní.

Neživotní **pojištění osob** zahrnuje jednak úrazové pojištění, jehož základem je krytí trvalých následků úrazu a smrti následkem úrazu a také zahrnuje pojištění nemocenské, které obsahuje celou řadu pojistných produktů. Mezi ně patří například pojištění léčebných výloh, vážných onemocnění či pojištění denní podpory při pobytu v nemocnici.

Oblast **pojištění majetku** je dosti rozsáhlá a kromě pojištění majetku obyvatelstva zahrnuje i pojištění podnikatelských a průmyslových rizik nebo také pojištění zemědělských rizik. Mezi pojištění majetku obyvatelstva se řadí pojištění domácnosti, pojištění budov a také havarijní pojištění, které je pro potřeby této bakalářské práce nejpodstatnějším článkem z oblasti pojištění majetku. Toto pojištění bude dále rozvinuto v následující kapitole.

Pojištění odpovědnosti zahrnuje rovněž širokou škálu produktů, z nichž nejvýznamnějšími jsou odpovědnostní pojištění zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání a také pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel, viz 2.1.2.

Graf č. 2.1: Struktura pojistného trhu za první 3 čtvrtletí roku 2009

Zdroj: www.cap.cz/ pojištění dle druhu rizika, 10. 3. 2010

2.1.1 Havarijní pojištění

Automobil se stal dopravním prostředkem, bez něhož se v dnešní době stěží obejdeme. Jeho užívání však přináší i mnoho nezanedbatelných rizik. Podle Stárka (2005) je jedním z nich hrozba dopravních nehod, viz část 2.2, které jsou spojené s nepříjemnými následky nejen na majetku, ale i na zdraví či životech cestujících. Automobily se svou vysokou hodnotou a zároveň sníženou možností dokonalého zabezpečení často stávají předmětem odcizení. Nemalým rizikem může taktéž být zničení či poškození živelní událostí, jakou může být například požár, vichřice, povodeň či zemětřesení. Havarijní pojištění je tedy určeno ke krytí všech škod způsobených výše uvedenými riziky.

Předmětem pojištění mohou být vozidla všech kategorií (osobní, nákladní, motocykly, autobusy, návěsy, čtyřkolky a další). Pokud bude mít provozovatel vozidla uzavřeno havarijní pojištění a bude řádně platit pojistné, pojišťovny mu za určitých podmínek vyplatí náhradu škody, kterou na vozidle utrpí.

Havarijní pojištění není na rozdíl od pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel povinné, tudíž si provozovatel automobilu může vybrat, zda si toto pojištění sjedná či nikoliv. Zároveň by měl zvážit, za jakých podmínek pro něj bude dané pojištění přínosné. Majitel staršího automobilu, jehož případná oprava by nebyla finančně

náročná či řidič, jehož řidičské schopnosti jsou perfektní a nehrozí u něj tedy riziko nehody, by měli zvážit, zda pro ně není sjednání havarijního pojištění zcela zbytečné.

2.1.1.1 Sjednání havarijního pojištění

Havarijní pojištění vzniká na základě sjednání pojistné smlouvy. Smlouva je uzavřena mezi pojistitelem, pojišťovnou, a pojistníkem. Ve smlouvě se pojistitel zavazuje poskytnout pojistné plnění v rozsahu sjednaném ve smlouvě, pokud nastane pojistná událost a pojistník, fyzická nebo právnická osoba, se zavazuje platit pojistné.

Existují dva základní způsoby, jakými si může žadatel o havarijní pojištění toto pojištění sjednat. Novějším způsobem je sjednání tzv. on-line, neboli přes internet, tím klasickým způsobem je sjednání přímo na pobočkách jednotlivých pojišťoven.

On-line uzavření tohoto pojištění je velice výhodné, především z toho důvodu, že klient nemusí chodit přímo na pobočku pojišťovny, ale může si pojištění sjednat z pohodlí svého domova. Další výhodou je možnost porovnání pojištění od jednotlivých pojišťoven a zjištění nejvýhodnější nabídky pomocí jednoduchých kalkulátorů, které mají pojišťovny k dispozici na svých internetových stránkách. Pro pojišťovny je časově i finančně výhodnější, když si zákazník pojištění sjedná přes internet, proto také nabízejí slevy z pojistného, které v případě on-line sjednání klient získá. U některých pojišťoven se tato sleva pohybuje až okolo 15 %.

Uzavření havarijního pojištění na pobočce pojišťovny je však stále tím častějším způsobem, zvláště pro klienty, kteří internet neovládají či k němu nemají přístup. Výhodou sjednání na pobočce je možnost využití rad zaměstnanců poboček v případech, kdy si klient neví rady, například při vyplňování formulářů.

2.1.1.2 Cena havarijního pojištění

Cena za takové pojištění, kterou je pojištěný povinen platit, se odvíjí od mnoha faktorů, které je možné rozdělit do 3 skupin: faktory na straně vozidla, na straně řidiče a obecné faktory. Na straně vozidla je to pořizovací cena, typ vozidla, jeho obsah, garážování vozidla, jeho stáří a uplatnění zabezpečovacího zařízení proti krádeži na vozidle. Faktory na straně řidiče vozidla jsou například věk řidiče, pohlaví, počet osob využívajících dané vozidlo či délka vlastnictví řidičského průkazu. Uplatňují se ale i obecnější faktory jako územní platnost pojištění.

Jedním z nejvýznamnějších faktorů, snižující velikost pojistného v havarijním pojištění, je uplatnění excedentní franšizy nebo procentní spoluúčasti, případně jejich kombinace. Excedentní franšízou se rozumí částka, která se od pojistného plnění odečítá. Touto částkou se

na úhradě škody podílí sám pojištěný. Procentní spoluúčast vyjadřuje stanovené procento, kterým se taktéž na úhradě škody podílí pojištěný. Všeobecným důvodem účasti pojištěného na pojistném plnění je možnost snížit celkovou cenu pojistného a snaha pojišťoven o snížení počtu pojistných událostí. Klient, který se spoluúčastní krytí škod na svém vlastním vozidle, si pravděpodobně bude při zacházení s tímto vozidlem počínat opatrněji než klient, jehož škody bude pojišťovna hradit v celé šíři, jak uvádí Ducháčková (2005).

2.1.1.3 Slevy na havarijním pojištění

Pojišťoven je na našem trhu celá řada a havarijní pojištění nabízí většinou ty, které mají mezi svými produkty i pojištění povinného ručení. Aby se mezi sebou jednotlivé pojišťovny odlišily a získaly převahu nad konkurencí, nabízí relativně transparentní systém nejrůznějších bonusů a slev.

Běžnou praxí pojišťoven je odlišovat bezpečné řidiče od nebezpečných prostřednictvím bonusů a malusů. Bonus představuje slevu na pojistném, která je pojištěnému vyčíslena, malus naopak přírůžku. Téměř většina pojišťoven nabízí maximální bonus ve výši 50 %, přičemž po prvním bezeškodném roce bývá zpravidla připsán bonus ve výši 5 - 10 %. Maximálního možného bonusu se klient obvykle dočká až po sedmi bezeškodných letech, u některých pojišťoven je to již po pěti letech.

Další slevu klient získá v případě, že svůj automobil zajistil některým z doporučených zabezpečovacích zařízení. Mezi tato zařízení patří například mechanické zabezpečení převodovky, vyhledávací systém či pískování skel. Za nadstandardní se považují, mimo jiné, zabezpečovací systémy, které jsou pevně umístěny na karoserii vozu. K těmto zabezpečovacím zařízením nepatří páka na volant nebo alarm, kterým pojišťovny nepřikládají žádnou váhu. Slevy v této oblasti se pohybují většinou kolem 20 %.

Jednou ze základních informací pro určení pojistného je stáří vozu a s ním spojené rozhodnutí, zda bude klient pojištěn na tzv. novou cenu, nebo tzv. obecnou cenu. V případě nové ceny se pojistné odvíjí od ceny nového vozu, v druhém případě je již brána za základ výpočtu běžná cena vozu, za kterou je k dostání v autobazarech. Většina pojišťoven už nabízí pojištění na obecnou cenu, jehož pojistné je leckdy i poloviční oproti pojištění na cenu novou.

Dalším typickým příkladem slevy u havarijního pojištění je propojení tohoto pojištění s povinným ručením. Toto je výhodné nejen pro pojišťovnu, ale především pro samotného klienta, který nemusí sjednávat dvě pojištění zvlášť. Pokud si tedy klient sjedná havarijní pojištění a povinné ručení v jedné smlouvě, získá slevu z havarijního pojištění, která se pohybuje okolo 5 %, viz Stárek (2005).

2.1.1.4 Pojistitelná rizika

Pojistnými riziky, proti kterým je možné automobil pojistit, jsou havárie, krádež, zásah cizí osoby (vandalismus) a zničení či poškození živlem.

Mezi pojistitelné živly bývá, jak uvádí Daňhel (2006), nejčastěji zahrnován požár, výbuch, bezprostřední úder blesku, vichřice, povodeň nebo záplava, krupobití, sesouvání půdy, zřícení skal nebo zemin, sesouvání nebo zřícení lavin, pád stromů nebo stožárů. Alternativně je pojistitelné také zemětřesení, tíha sněhu nebo námrazy. V případě odcizení nebo ztracení pojištěné věci v přímé souvislosti s živelní událostí, má pojištěný taktéž právo na pojistné plnění.

Existují ale i další rizika, která ohrožují specifickou část vozidla a je vhodné je připojistit. Jedná se například o pojištění:

- čelního skla,
- zavazadel a věcí osobní potřeby,
- úrazu přepravovaných osob,
- mimořádné výbavy,
- nákladů za nájem náhradního vozidla.

Předmětem **pojištění skel** jsou skla bočních oken vozidla a sklo čelního a zadního okna, nebo pouze čelní sklo. Pojištění se vztahuje na jejich poškození, zničení nebo výměnu, není-li současně uplatňován nárok z havarijního pojištění. Typickým příkladem je poškození odlétnutým kamínkem.

Pojištění zavazadel a věcí osobní potřeby obvykle zahrnuje odcizení, zničení nebo poškození zavazadel a věcí osobní potřeby v rozsahu stanoveném pojistnou smlouvou. Tyto situace mohou nastat v důsledku dopravní nehody, živelní události, loupežného přepadení či vloupání nebo také ztrátou při přepravě.

Úrazové pojištění přepravovaných osob se sjednává pro případ úrazu osob přepravovaných motorovým vozidlem, jehož následkem je smrt nebo trvalá invalidita. Toto připojištění se vztahuje na všechna sedadla ve vozidle, nebo pouze na sedadlo řidiče.

U **pojištění mimořádné výbavy** se jedná o příslušenství vozidla nad rámec obvyklé výbavy, která neodporují příslušným předpisům a jsou dodaná prodejcem nebo vlastníkem

daného vozidla. Do mimořádné výbavy mohou být zahrnuty například střešní boxy, audiovizuální technika či tuningové doplňky.

Pojištění náhradního vozidla se vztahuje na úhradu nákladů vynaložených pojistníkem na nájemné za náhradní vozidlo, pronajaté v důsledku poškození vozidla následkem dopravní nehody. Hradí náklady na nájem náhradního vozidla po dobu opravy vozidla, a to maximálně do výše pojistné částky sjednané v pojistné smlouvě při dodržení maximálního denního limitu. Pojistné plnění není snižováno o spoluúčast. Tuto pojistku je možné sjednat pro vozidlo do 3,5 t celkové hmotnosti, a to pouze jako doplňkové pojištění k havarijnímu pojištění nebo k pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.

U havarijního pojištění, stejně jako u řady dalších, je velmi důležitá kvalita pojištění, která mnohdy předčí i samotnou cenu. Kvalita se odvíjí od několika faktorů, mezi něž patří například limity plnění, kvalita asistenčních služeb, možnost kombinovat rizika a další. Žadatel si může zvolit pojištění jednoho rizika nebo využít smíšené formy a rizika různě kombinovat dle svých potřeb a uvážení na základě stavebnicového principu. Další možností je komplexní pojištění All Risk.

Limity plnění udávají, není-li v pojistné smlouvě dohodnuto jinak, horní hranici pojistného plnění pojistitele. Ten uhradí za pojištěného škodu z jedné pojistné události maximálně do výše sjednaného limitu. Horní hranice se určí pojistnou částkou nebo limitem pojistného plnění.

Asistenční služby jsou sjednávány pro případ nehody, poruchy nebo odcizení vozidla. Většina pojišťoven nabízí k havarijnímu pojištění základní asistenci zdarma a rozšířenou asistenci za určitý příplatek. Tyto služby je praktické využívat zejména při častých cestách do zahraničí. Pro jejich využití se musí klient prokázat Osvědčením o technickém průkazu vozidla, případně Dokladem o pojištění odpovědnosti na škodu způsobenou provozem vozidla. Asistenční služby mohou být u různých pojišťoven odlišné, většinou však pojišťovna v případě nepojízdného vozidla uhradí:

- výlohy za příjezd silniční služby,
- výlohy za naložení vozidla a za jeřáb,
- náklady na opravu vozidla na místě,
- náklady na odtah vozidla.

Havarijní pojištění souvisí většinou s pojištěním více rizik současně. Pojištění **All Risk** neboli „vše v jednom“ má mnoho nezanedbatelných výhod. Jednou z nejdůležitějších je jeho cena. Zpracovávání několika menších smluv je pro pojišťovny samozřejmě finančně náročnější, než sjednání smlouvy All Risk, což se promítne i v ceně pojištění. Také komunikace s jediným finančním ústavem je velkou výhodou. V případě nehody je příjemnější všechno řešit prostřednictvím jediného pojistitele, stejně jako placení pouze jediné splátky namísto několika. Ne všechny pojišťovny nabízejí pojištění All Risk ve stejné struktuře. Ve většině případů však toto pojištění zahrnuje pojištění proti havárii a poškození vozidla, pojištění proti odcizení vozidla nebo vloupání do něj, pojištění proti vandalismu a také asistenční službu. V nabídce některých pojišťoven se navíc objevuje pojištění právní ochrany či pojištění úmrtí řidiče v důsledku pojistné události na vozidle. V některých případech mají pojišťovny All Risk pojistky již sestavené, někdy si klient může určit sám, co všechno má pojištění obsahovat, viz Stárek (2005).

2.1.2 Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, neboli povinné ručení, je upraveno zákonem č. 168/1999 Sb., který nabyl účinnosti 1. ledna 2000. Do konce roku 1999 figurovala na trhu pouze jedna pojišťovna, Česká pojišťovna, která pro stát povinné ručení formou zákonného pojištění provozovala. Od roku 2000 se toto pojištění stalo pojištěním povinně smluvním, což pro klienty znamenalo povinnost toto pojištění uzavřít a zároveň možnost výběru mezi jednotlivými pojišťovnami. Ty se v konkurenčním boji snažily odlišit od ostatních a nabídnout klientovi důvod, proč by právě produkt této pojišťovny měl být pro něj tím pravým.

Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla poskytuje pojistnou ochranu pojištěnému pro případ možné škody způsobené provozem vozidla. Pojištěného chrání před možným nepříznivým finančním dopadem nároků poškozených v případě vzniklé škody způsobené provozem vozidla, viz Česká asociace pojišťoven.

2.1.2.1 Vznik pojištění odpovědnosti

Jak uvádí výše zmíněný zákon, vzniká pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla na základě pojistné smlouvy, která je uzavřena mezi pojistitelem, vybranou pojišťovnou, a pojistníkem, vlastníkem nebo spoluvlastníkem vozidla. Povinnost uzavřít

smlouvu je stanovena zákonem, proto i postih za nedodržení příslušných ustanovení je v daném zákoně stanoven.

Pojištění odpovědnosti nelze přerušit pokud se na tom smluvní strany nedohodly. Pokud bylo v pojistné smlouvě přerušeni pojištění sjednáno, je pojistník povinen před počátkem přerušeni pojištění prokázat pojistiteli, že příslušnému orgánu evidence odevzdal státní poznávací značku a také osvědčení o registraci vozidla. V době přerušeni pojištění odpovědnosti nejsou plněny povinnosti vyplývající z pojistné smlouvy.

Uzavřít pojistnou smlouvu je povinen vlastník tuzemského vozidla nebo řidič cizozemského vozidla. Ihned po uzavřeni pojistné smlouvy, týkající se tuzemského vozidla, vydá pojistitel pojistníkovi zelenou kartu. Tato mezinárodní karta automobilového pojištění je průkazem o sjednání pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, kterou pojištěný obdrží na požádání při uzavřeni pojistné smlouvy nebo kdykoliv v průběhu trvání pojištění.

Jak uvádí § 3 zákona o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, musí pojistná smlouva vždy obsahovat:

- určení pojistitele a pojistníka a údaje o vozidle,
- dobu trvání pojištění,
- limity pojistného plnění,
- výši pojistného, jeho splatnost a způsob jeho placení,
- formu a místo oznámení škodné události.

2.1.2.2 Limity pojistného plnění

Limitem pojistného plnění se rozumí nejvyšší hranice plnění pojistitele při jedné škodné události. Limity musí být v pojistné smlouvě uvedeny samostatně, a to způsobem, který odpovídá následujícímu členění limitů pojistného plnění:

- nejméně 35 mil. Kč na každého zraněného nebo usmrčeného včetně náhrady nákladů vynaložených na péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění při škodě na zdraví nebo usmrčení,
- nejméně 35 mil. Kč bez ohledu na počet poškozených u škody vzniklé poškozením, zničením, ztrátou či odcizením věci.

V případě, že při škodné události vznikne škoda vyšší, nad rámec limitů pojistného plnění, uhradí tuto škodu osoba, která je za událost zodpovědná.

2.1.2.3 Stanovení výše pojistného

Výši pojistného u pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla ovlivňuje několik základních faktorů, mezi něž patří například kategorie vozidla, zdvihový objem nebo výkon motoru, zvolené limity pojistného plnění či segmentační kritéria (věk, bydliště vlastníka vozidla, stáří vozidla).

Při sjednávání výše pojistného v pojistné smlouvě zohledňují pojišťovny také celkový předcházející škodný průběh pojištění odpovědnosti pojistníka. V případě bezeškodného průběhu pojištění poskytují slevu na pojistném, bonus, v případě výplaty pojistného plnění z pojištění odpovědnosti přičítají k pojistnému přírůžku, malus. Při zohlednění předcházejícího škodního průběhu pojistitel nepřihlíží k době přerušení pojištění odpovědnosti. Doba přerušení pojištění odpovědnosti není započítávána do pojistné doby.

Způsob stanovení výše pojistného předkládá pojistitel ke kontrole České národní bance na její písemné vyžádání, a to včetně statistických údajů, na kterých je založen způsob stanovení výše pojistného, a potvrzení odpovědného pojistného matematika o správnosti způsobu stanovení výše pojistného.

V případě, že pojistník z jakéhokoliv důvodu nezaplatil pojistné, je povinen zaplatit úrok za každý den prodlení. Případné přebytky, které na pojistném vznikají, může pojišťovna použít ke zvýhodnění pojištění formou rozšíření jeho rozsahu, zvýšení pojistných částek nebo snížení sazeb pojistného, jak uvádí např. Stárek (2005).

2.1.2.4 Rozsah pojištění

Pojištění odpovědnosti se vztahuje na každou osobu odpovídající za škodu způsobenou provozem vozidla uvedeného v pojistné smlouvě. Pojištěný má nárok, aby za něj pojišťovna poškozenému nahradila v rozsahu a ve výši podle právního předpisu:

- škodu na zdraví nebo usmrcením,
- škodu vzniklou poškozením, zničením, ztrátou nebo odcizením věci, pozbyla-li fyzická osoba schopnost ji opatrovat,
- ušlý zisk,

- účelně vynaložené náklady spojené s právním zastoupením při uplatňování nároků podle výše uvedených bodů.

Dále má pojištěný právo na náhradu nákladů léčení, vynaložených zdravotní pojišťovnou na zdravotní péči poskytnutou poškozenému.

Za všechna tato pojistná nebezpečí odpovídá pojistitel pouze v případě, že ke škodné události došlo v době trvání pojištění a pokud poškozený svůj nárok uplatnil a prokázal.

2.1.2.5 Výluky z pojištění

Existuje celá řada škod, které pojišťovny z pojištění odpovědnosti nehradí. Mezi ně patří například škoda, kterou utrpěl řidič vozidla, jehož provozem byla škoda způsobena. Dále nehradí škody, které vznikly manželovi pojištěného nebo osobám, které s pojištěným v době škodné události žily ve společné domácnosti a to škodu vzniklou poškozením, zničením, ztrátou nebo odcizením věci a také škodu, která má povahu ušlého zisku. Pojistitel také nehradí škodu na vozidle, jehož provozem byla škoda způsobena, a na věcech, které byly tímto vozidlem přepravovány. Výjimku tvoří škody způsobené na věci, kterou měla tímto vozidlem přepravovaná osoba v době škodné události na sobě nebo u sebe. Hrazeny nejsou také škody vzniklé poškozením, zničením, ztrátou nebo odcizením věci či škody mající povahu ušlého zisku, ke kterým došlo mezi vozidly jízdní soupravy tvořené motorovým a přípojným vozidlem. Dále také škody na věcech přepravovaných těmito vozidly, nejedná-li se o škodu způsobenou provozem jiného vozidla. Výluka platí také pro škody vzniklé manipulací s nákladem stojícího vozidla. Náklady vzniklé poskytnutím léčebné péče, dávek nemocenského pojištění nebo důchodů z důchodového pojištění v důsledku škody na zdraví nebo usmrcením, které utrpěl řidič vozidla, jehož provozem byla tato škoda způsobena, rovněž nejsou hrazena pojistitelem. Jestliže byla škoda způsobena provozem vozidla při jeho účasti na organizovaném motoristickém závodě nebo soutěži, s výjimkou škody způsobené při takovéto účasti, jestliže je řidič při tomto závodě nebo soutěži povinen dodržovat pravidla provozu na pozemních komunikacích, pak se také nejedná o škodu hrazenou pojistitelem. Dále není hrazena škoda vzniklá provozem vozidla při teroristickém činu nebo válečné události, jestliže má tento provoz přímou souvislost s tímto činem nebo událostí. V případě, že byla škoda způsobena vlastníku vozidla provozem jeho vozidla, které v době vzniku škody řídila jiná osoba, uhradí pojišťovna tomuto vlastníkově nebo této osobě pouze škodu na zdraví nebo škodu usmrcením. Totéž platí i v případě, kdy byla škoda způsobena osobě, která

s vozidlem oprávněně nakládá jako s vlastním nebo se kterým oprávněně vykonává právo pro sebe.

2.1.2.6 Zánik pojištění odpovědnosti

Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla dle zákona zaniká:

- dnem, kdy pojistník, jeho dědic, právní nástupce nebo vlastník vozidla, je-li osobou odlišnou od pojistníka, oznámil pojistiteli změnu vlastníka tuzemského vozidla,
- dnem, kdy vozidlo, které nepodléhá evidenci vozidel, zaniklo, tedy okamžikem, kdy nastane nevratná změna znemožňující jeho provoz,
- dnem vyřazení tuzemského vozidla z evidence vozidel,
- odcizením vozidla, nelze-li dobu odcizení vozidla přesně určit, považuje se vozidlo za odcizené, jakmile Policie České republiky přijala oznámení o odcizení vozidla,
- dnem následujícím po marném uplynutí lhůty stanovené pojistitelem v upomínce k zaplacení pojistného či jeho části, doručené pojistníkovi,
- výpovědí nebo dohodou,
- uplynutím doby, na kterou bylo pojištění sjednáno.

V případě, že pojištění odpovědnosti zanikne, odevzdá pojistník bez zbytečného odkladu pojišťovně doklad o pojištění a zelenou kartu. Na základě písemné žádosti pojistníka je pojistitel povinen vydat do 15 dnů potvrzení o době trvání pojištění odpovědnosti a jeho škodném průběhu. Toto potvrzení je pro majitele vozidla důležitým dokladem, který potvrzuje délku provozu bez nehod. Tento fakt zohledňuje výši pojistného, a to jak směrem dolů, bonus, tak i směrem nahoru, malus.

Zanikne-li pojištění před uplynutím doby, na kterou bylo sjednáno, má pojistitel právo na pojistné do konce kalendářního měsíce, ve kterém pojištění odpovědnosti zaniklo. Zbývající část již zaplaceného pojistného je pojistitel povinen vrátit, viz Zákon o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.

2.2 Dopravní nehoda

Dopravní nehodou se dle § 47 zákona o provozu na pozemních komunikacích rozumí událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala

nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.

2.2.1 Postup při dopravní nehodě v České republice

Při dopravní nehodě je nutné postupovat dle následujícího pořadí:

1. Poskytnutí první pomoci a přivolání lékaře, dojde-li ke zranění osob.
2. Oznámení nehody policii ČR.
3. Přizpůsobení místa nehody alespoň k částečnému průjezdu.
4. Stanovení viníka.
5. Sepsání protokolu o dopravní nehodě.
6. Nahlášení pojistné události pojišťovně.
7. Využití asistenčních služeb.

Pro přivolání první pomoci je možno využít jedno z těchto čísel: 112, tísňová volání, 155, záchranná služba. Při kontaktování lékaře je příhodné se ujistit, zda záchranná služba bude kontaktovat policii ČR. Do doby příjezdu lékaře má nezraněný účastník či svědek této nehody občanskou povinnost zahájit první pomoc.

Dle oznamovací povinnosti je povinností volat policii v případech, kdy:

- dojde k usmrcení nebo zranění osoby,
- dojde k hmotné škodě převyšující zřejmě na některém ze zúčastněných vozidel, včetně přepravovaných věcí, částku 100 000 Kč,
- dojde k hmotné škodě na majetku třetí osoby nebo životním prostředím,
- není možné zabezpečit obnovení plynulosti provozu na dané komunikaci.

V případě, kdy je zabráněno provozu a nedošlo ke zranění, je nutné označit místo nehody výstražným trojúhelníkem. Pro potřeby policie, popřípadě likvidátora pojistných událostí, je důležité s předměty nehýbat a vyčkat. Pokud situace nedovolí déle vyčkávat a je nutné začít s odstraňováním škody dříve, aby nedošlo k dalšímu zvětšování jejího rozsahu nebo z bezpečnostních a hygienických důvodů, měla by se situace včetně škod řádně zdokumentovat. Pro dokumentaci je možno využít jakýkoliv fotoaparát či videokameru.

V případě, že není žádný způsob, jak dokumentaci provést, je potřebné zajistit alespoň svědky dopravní nehody.

V další fázi je nutné určit, kdo danou nehodu zavinil. V případě, že viník nechce uznat svou vinu, je nezbytné přivolat policii, která havárii vyšetří a viníka nehody na místě určí. Totéž platí i v případě, kdy je některý z účastníků nehody pod vlivem drog či alkoholu.

Pokud není u nehody přítomna policie ČR, je povinností obou řidičů sepsat protokol – evropský záznam o dopravní nehodě, který je povinnou výbavou každého řidiče motorového vozidla. Pro jednu pojistnou událost, stět dvou vozidel, je určen jeden protokol, který je průpisový. Poškozený si ponechá originál tohoto záznamu, viník jednu kopii.

K vyplnění tohoto protokolu jsou nutné především následující údaje:

- informace o osobách, které se na dopravní nehodě podílely,
- informace o svědcích dopravní nehody, je-li to zapotřebí,
- informace o pojistitelích obou stran,
- přesné místo, datum a čas nehody,
- okolnosti nehody, její rozsah a místa poškození, včetně fotodokumentace,
- registrační neboli státní poznávací značku vozidla, kterým byla škoda způsobena,
- podpisy všech zúčastněných stran.

Jedná-li se o poškozeného, bude náhrada vzniklé škody vyplacena z povinného ručení viníka nehody. Ten by měl pojistnou událost nahlásit své pojišťovně. Pokud tak neučiní, má poškozený právo nahlásit škodu sám, a to pojišťovně, u které je viník nehody pojištěn. Pro tyto případy je vhodné znát pojišťovnu, číslo pojistné smlouvy, číslo registrační značky, popřípadě rodné číslo viníka nehody. Tyto údaje jsou zaznamenány v protokolu o dopravní nehodě.

Jedná-li se o viníka, bude náhrada škody vyplacena z vlastního povinného ručení. Je proto nutné škodu nahlásit pojišťovně, u které je sjednáno pojištění. Škodu na vozidle viníka není možné hradit z jeho povinného ručení ani z povinného ručení poškozeného. Pokud má viník nehody sjednanou smlouvu o havarijním pojištění, musí nahlásit pojistnou událost včetně žádosti o plnění, úhradu nákladů, ze svého havarijního pojištění.

V případě, že je vozidlo po nehodě nepojízdné, může pojištěný využít asistenčních služeb, které jsou zpravidla součástí povinného ručení. Rozsah asistenčních služeb je pro

každou pojišťovnu individuální, základní složkou však zůstává odtah havarovaného vozidla či jeho oprava.

2.2.2 Postup při dopravní nehodě v zahraničí

Při dopravní nehodě v zahraničí je postup obdobný jako u nehody v České republice. Vždy je vhodné přivolat policii, která však v řadě zemí vyšetřuje pouze vážné dopravní nehody, při kterých došlo k usmrcení, škodám na zdraví či velkým materiálním škodám. Taktéž je důležité opatřit plánek místa nehody a pokud možno i fotodokumentaci místa nehody.

S ostatními účastníky dopravní nehody je třeba vyplnit evropský záznam dopravní nehody. Pokud mají účastníci nehody tento dokument k dispozici ve více jazycích, je vhodné jej vyplnit jak v češtině, tak i v jiném dostupném jazyce – jde o obsahově shodné formuláře. Před oddělením originálu od kopie je důležité formulář nejen podepsat, ale také zaškrtnout vyplněné body k nehodě a uvést celkový počet vyplněných bodů. Pokud je nehoda policií šetřena, pak je vhodné podepsat protokol pouze tehdy, jestliže mu zúčastněné strany rozumí a souhlasí s jeho zněním. V opačném případě je důležité do něj v českém jazyce uvést své vlastní vyjádření o nehodě.

Nejdůležitějšími údaji, které je třeba zjistit od viníka nehody, jsou registrační značka, mezinárodní rozeznávací značka země registrace vozidla, kterým byla škoda způsobena, obchodní jméno a sídlo pojistitele, u něhož bylo uzavřeno pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, číslo pojistné smlouvy a číslo zelené karty. Stejně jako u nehody na našem území je nezbytné si dále zapsat jména a adresy řidičů ostatních poškozených vozidel, údaje o svědcích dopravní nehody a údaje o zúčastněných vozidlech. Mezi posledně zmíněné údaje patří především registrační značka, výrobní značka, typ a barva vozidla.

S uplatněním nároku na pojistné plnění a dokumentací, prokazující odpovědnost za škodu řidiče nebo provozovatele jiného vozidla, se musí poškozený obrátit na příslušného pojistitele viníka. Vzniklou škodu musí poškozený specifikovat, prokázat a doložit. V případě, že neví jak postupovat nebo nemůže kontaktovat příslušného pojistitele, u kterého má viník sjednáno pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, poněvadž viník je z jiné země, než kde došlo k dopravní nehodě, má možnost se obrátit na národní kancelář země, kde došlo k dopravní nehodě. Její adresu a telefonní spojení lze najít na zadní straně zelené karty. Další

možností pro poškozeného je Česká kancelář pojistitelů. Na tu je možno se obrátit pro případ potřebné pomoci či rady, viz Stárek (2005).

2.2.3 Nehodovost na pozemních komunikacích ČR za rok 2009

Policie ČR šetřila v roce 2009 celkem 74 815 nehod, při kterých bylo 832 osob usmrceno, 3 536 osob těžce zraněno a 23 777 osob zraněno lehce. Hmotná škoda odhadnutá dopravní policií na místě nehody byla ve výši 4 981,09 mil. Kč.

V porovnání s rokem 2008 byl zaznamenán pokles u všech základních ukazatelů nehod, viz Tabulka č. 2.1.

Tabulka č. 2.1: Ukazatele nehod za rok 2009 a jejich pokles oproti roku 2008

Ukazatel	Pokles o	Pokles v %
Počet nehod	85 561	53,4
Počet usmrcených osob	160	16,1
Počet těžce zraněných osob	273	7,2
Počet lehce zraněných osob	999	4,0
Odhad hmotné škody v mil. Kč	2 760,4	21,1

Zdroj: vlastní zpracování dle statistik Policie ČR

Snížení počtu nehod je především následkem legislativní změny, která v České republice nastala 1. 1. 2009. K tomuto dni se změnila hranice povinná pro hlášení nehody policii z původních 50 000 Kč na 100 000 Kč.

Ze statistik Policie ČR pro rok 2009 vyplynulo také několik následujících faktů:

- nejvíce nehod šetřila policie na území hlavního města Prahy,
- nejvíce nehod bylo na území okresu Ostrava,
- nejtragičtějším měsícem, kdy na komunikacích zemřelo nejvíce lidí, byl v tomto roce říjen,
- měsícem, ve kterém se stalo nejvíce nehod, byl stanoven leden,
- nejvíce obětí si vyžádaly sobotní nehody,
- nejčastějším nehodovým dnem se stal pátek,
- na jeden den připadá v průměru 2,28 usmrcené osoby,
- nejvíce nehod se stalo na místních komunikacích,

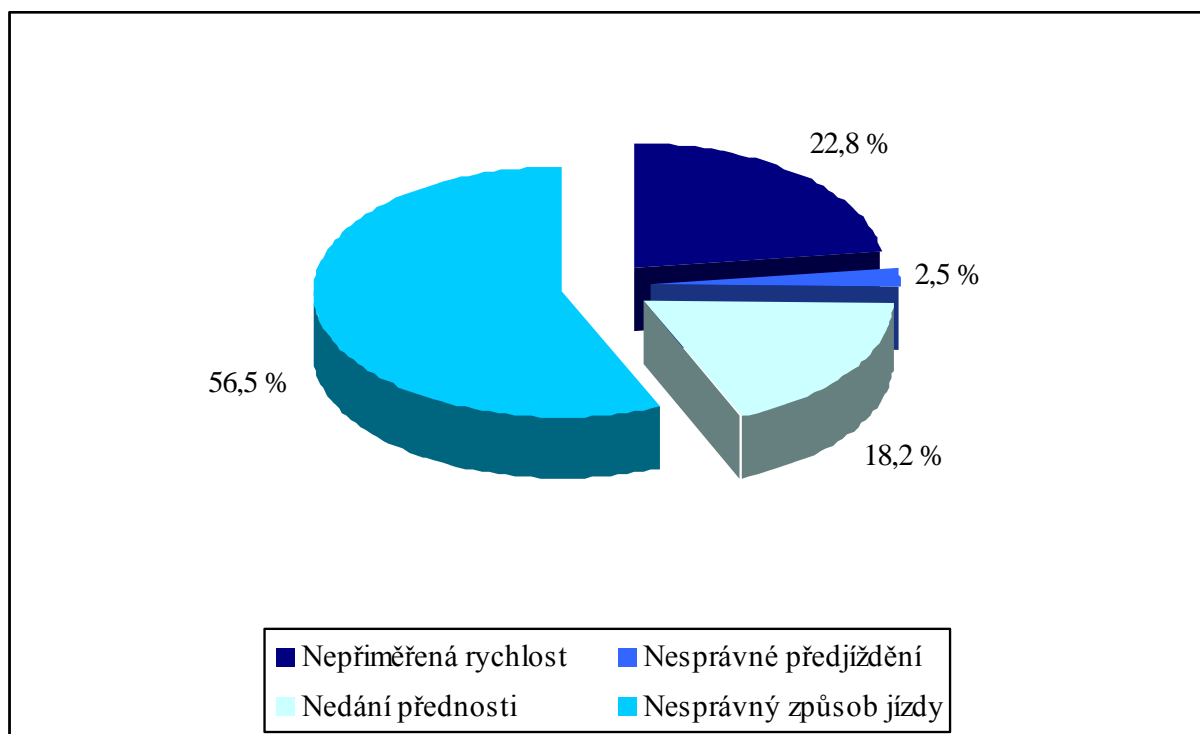
- z celkového počtu 832 usmrcených osob bylo 320 řidičů osobních automobilů,
- nejvíce usmrcených osob bylo ve věkové kategorii 25 – 34 let,
- hlavní příčinou nehod byl nesprávný způsob jízdy, viz Tabulka č. 2.2 a Graf č. 2.2.

Tabulka č. 2.2: Hlavní příčiny nehod řidičů motorových vozidel a počet obětí při těchto nehodách v roce 2009

Hlavní příčiny nehod	Počet nehod	Počet usmrcených
Nepřiměřená rychlost	15 348	368
Nesprávné předjíždění	1 654	31
Nedání přednosti	12 241	104
Nesprávný způsob jízdy	37 977	252

Zdroj: vlastní zpracování dle statistik Policie ČR

Graf č. 2.2: Hlavní příčiny nehod řidičů motorových vozidel v procentech za rok 2009

Zdroj: vlastní zpracování dle statistik Policie ČR

3 Analýza vybraných produktů

Kapitola je zaměřena na konkrétní nabídku pojištění vozidel, tedy pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a havarijního pojištění, u vybraných pojišťoven. Byly zvoleny tři pojišťovny, které jsou zde stručně charakterizovány a jejichž výběr je odůvodněn v následující části.

3.1 Výběr pojišťoven k analýze

Na českém trhu je, dle informací České kanceláře pojistitelů, v současné době 15 pojišťoven, které jsou členy této instituce a mají tedy oprávnění poskytovat produkt povinného ručení. Z tohoto počtu je třeba vyčlenit dvě pojišťovny, a to CHARTIS pojišťovnu, která neposkytuje havarijní pojištění a Dolnorakouskou pojišťovnu, která ukončuje svou činnost na trhu České republiky.

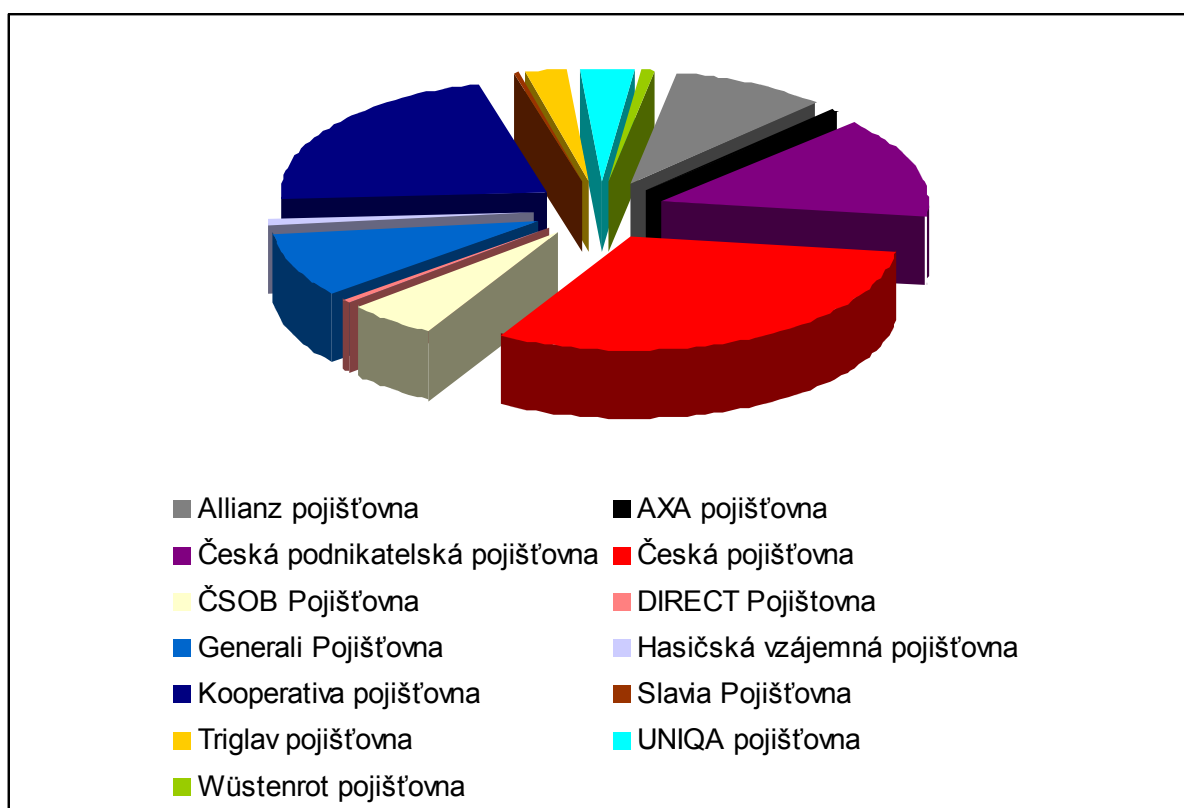
Zbýlých 13 pojišťoven, které by byly vhodné pro výběr optimálního produktu pojištění daného vozidla, uvádí Tabulka č. 3.1, v níž je také uveden procentní podíl pojišťoven dle počtu pojištěných vozidel v databázi České kanceláře pojistitelů k 31. 12. 2009. Podíly jednotlivých pojišťoven jsou také znázorněny v Grafu č. 3.1.

Tabulka č. 3.1: Podíl pojišťoven dle počtu pojištěných vozidel v databázi ČKP k 31. 12. 2009

Název pojišťovny	Podíl v %
Allianz pojišťovna	9,44
AXA pojišťovna	0,44
Česká podnikatelská pojišťovna	14,23
Česká pojišťovna	31,16
ČSOB Pojišťovna	5,52
DIRECT Pojišťovna	0,68
Generali Pojišťovna	9,19
Hasičská vzájemná pojišťovna	0,85
Kooperativa pojišťovna	21,52
Slavia Pojišťovna	0,43
Triglav pojišťovna	2,37
UNIQA pojišťovna	3,25
Wüstenrot pojišťovna	0,92

Zdroj: vlastní zpracování dle www.ckp.cz / statistiky, 20. 3. 2010

Graf č. 3.1: Podíl pojišťoven dle počtu pojištěných vozidel v databázi ČKP k 31. 12. 2009

Zdroj: vlastní zpracování dle www.ckp.cz / statistiky, 20. 3. 2010

Z těchto třinácti pojišťoven byly vybrány tři, jejichž služby se budou dále porovnávat. Kritériem pro výběr daných tří pojišťoven je podíl na trhu podle počtu pojištěných vozidel k 31. 12. 2009. Největší podíl zaujímá Česká pojišťovna, Kooperativa a Česká podnikatelská pojišťovna. Celkovou výši předepsaného pojistného u pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a havarijního pojištění u těchto tří pojišťoven k 31. 12. 2009 udává Tabulka č. 3.2. Tyto tři pojišťovny budou dále posuzovány pro výběr optimálního produktu pojištění vozidel v rámci českého pojistného trhu.

Tabulka č. 3.2: Předepsané pojistné v tis. Kč v letech 2008 a 2009

Název	Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla			Havarijní pojištění		
	2008	2009	index	2008	2009	index
ČP	7 862 283	7 214 396	91,8	5 883 029	5 461 230	92,8
Koop	5 560 984	5 426 296	97,6	4 777 020	4 625 514	96,8
ČPP	2 656 819	2 895 952	109,0	533 099	668 560	125,4

Zdroj: vlastní zpracování dle www.cap.cz / statistické údaje, 20. 3. 2010

3.1.1 Česká pojišťovna, a.s.

Charakteristika: Česká pojišťovna je největší českou pojišťovnou s dlouholetou a bohatou tradicí v životním i neživotním pojištění. Poskytuje také pojištění pro malé, střední a velké klienty v oblasti průmyslových a podnikatelských rizik. Zaujímá 27,2% podíl na českém pojistném trhu za rok 2009 dle celkového pojistného a provozuje pojišťovací i zajišťovací činnost. Česká pojišťovna a.s. vznikla v roce 1992 a je zakládajícím a aktivním členem České asociace pojišťoven a České kanceláře pojistitelů. Jediným akcionářem České pojišťovny je společnost CZI Holding N.V.

Nabídka povinného ručení: Česká pojišťovna nabízí svým klientům povinné ručení ve třech variantách, a to Start, Standard a Exclusive. Rozdílem je výše limitu pojistného plnění u věcných škod a ušlého zisku a při škodě na zdraví. Pojištění Start kryje v obou případech škody do 35 mil. Kč, Standard do 50 mil. Kč a Exclusive až do výše 100 mil. Kč.

Pojišťovna poskytuje bonus ve výši 5 % za každých 12 měsíců při bezeškodním průběhu, který přebírá i od ostatních pojišťoven. Pokud si klient sjedná povinné ručení i havarijní pojištění v jedné smlouvě, získá 5% slevu z havarijního pojištění. Za sjednání pojištění přes internet je odečteno dalších 10 % z ceny pojistného. Zdarma je poskytováno úrazové pojištění řidiče. U variant Start a Standard jsou hrazeny náklady právní ochrany pojištěného s limitem pojistného plnění 10 000 Kč, které pojišťovna zajišťuje nad rámec zákonné povinnosti. U varianty Exclusive je tato částka navýšena na 20 000 Kč.

Při sjednání povinného ručení ve variantě Standard poskytuje pojišťovna automaticky zdarma asistenční službu pro případ nehody POHODA Klasik. Zvolí-li klient povinné ručení ve variantě Exclusive, získá zdarma asistenční služby pro případ nehody i poruchy POHODA Special. Pokud si sjedná havarijní pojištění a povinné ručení ve variantě Standard v jedné smlouvě, získá automaticky zdarma asistenční službu POHODA Special. Své povinné ručení si může klient rozšířit o asistenční službu i pro případ poruchy, POHODA Special, nebo uzavřít asistenční pojištění s nejširším rozsahem služeb POHODA SOS, záleží na zvolené variantě povinného ručení. Rozšíření asistenčních služeb je však již zpoplatněno. Rozsah asistenčních služeb, které jsou pojišťovnou poskytovány zdarma, uvádí Tabulka č. 3.3.

Nabídka havarijního pojištění: Taktéž u tohoto pojištění nabízí Česká pojišťovna tři varianty, a to All Risk, Havárie a živel a Odcizení a živel. Všechny varianty v sobě zahrnují pojištění proti živelní události, dále se však jejich rozsah liší. Havarijní pojištění All Risk

zahrnuje pojištění proti havárii, odcizení a neoprávněnému užití vozidla, varianta Havárie a živel poskytuje ochranu pro případ možné havárie a poslední zmíněná varianta zahrnuje možnost odcizení vozidla a jeho neoprávněné užití.

Výrazné slevy poskytuje pojišťovna klientům, kteří mají zabezpečené vozidlo proti odcizení mechanickým zabezpečovacím zařízením, pasivním nebo aktivním vyhledávacím systémem, což ale neplatí u varianty Havárie a živel. Slevu 4 % z havarijního pojištění nabízí pojišťovna těm, kteří se ve své smlouvě zaváží využívat pro opravy svého poškozeného vozidla autoopravny doporučené Českou pojišťovnou. Pokud jezdí klient bez nehod, získá každý rok bonus z pojistného, který může dosáhnout až 50 %. Při sjednání havarijního pojištění v jakékoli variantě získá automaticky zdarma asistenční službu POHODA Klasik pro případ havárie. Havarijní pojištění ve variantě All Risk obsahuje navíc zdarma pojištění trvalých následků úrazu nebo smrti úrazem dopravovaných osob. Výši pojistného taktéž ovlivňuje volitelná spoluúčást, kterou si klient může vybrat dle svého uvážení. U České pojišťovny jsou stanoveny varianty 1, 5, 10, 20 a 30 %, respektive 1 000, 5 000, 10 000, 20 000 a 30 000 Kč.

Tabulka č. 3.3: Rozsah asistenčních služeb ČP

		POHODA Klasik	POHODA Special
Havárie	úhrada práce mechanika	až 2 hodiny	až 2 hodiny
	odtažení vozidla	do 50 km	do 500 km
	úhrada nákladů za ponechání zničeného vozu v zahraničí	√	√
	skladné	až 10 dnů (do 20 €/den)	až 10 dnů (do 20 €/den)
	telefonické tlumočení	√	√
	předání vzkazu	√	√
	právní pomoc	do 1000 €	1500 €
Odcizení	poradenství	√	√
	nocleh	až 2x 70 €	až 2x 100 €
Porucha	úhrada práce mechanika	-	až 2 hodiny
	odtažení vozidla	-	do 50 km
	skladné	-	až 10 dnů (po 20 €)
	předání vzkazu	-	√

Zdroj: vlastní zpracování dle www.ceskapojistovna.cz / asistenční služby, 1. 4. 2010

3.1.2 Kooperativa pojišťovna, a.s.

Charakteristika: Kooperativa je druhou největší pojišťovnou na našem pojistném trhu. Byla založena v roce 1991 jako první komerční pojišťovna na území tehdejšího Československa. Její podíl na celkovém předepsaném pojistném v České republice pro rok 2009 je 22,2 %. Je univerzální pojišťovnou, která nabízí plný sortiment služeb a všechny standardní druhy pojištění jak pro občany, tak pro klienty z řad firem od menších podnikatelů až po velké průmyslové firmy. Z téměř 90 % vlastní Kooperativu VIENNA INSURANCE GROUP Wiener Städtische Versicherung AG, zbylé procenta zaujímají VLTAVA majetkoprávní a podílová spol. s r. o. a Svaz českých a moravských výrobních družstev.

Nabídka povinného ručení: Při sjednávání povinného ručení u Kooperativy si klient můžete vybrat ze tří variant pojištění – BASIC, STANDARD nebo BENEFIT. U varianty BASIC hradí pojišťovna škody na zdraví či usmrcením i škody na majetku do maximální výše 35 mil. Kč, v případě varianty STANDARD se jedná o výši 54 mil. Kč u škod na zdraví či usmrcením a 35 mil. Kč u škod na majetku. Nejvyšší limity pojistného plnění nabízí varianta BENEFIT, tedy 70 mil. Kč v obou případech. Povinné ručení BASIC je pro klienty omezeno věkovou hranicí 24 let a při ročním placení je, stejně jako u zbylých dvou variant, poskytnuta sleva 5 % z pojistného. Zbylé dvě varianty nabízí živelní pojištění vozidla a BENEFIT navíc rozšiřuje své asistenční služby pro klienty, kteří řídí 36 měsíců a více bez nehody. U varianty STANDARD a BENEFIT jsou poskytovány asistenční služby zdarma. Přehled poskytovaných asistenčních služeb k těmto variantám udává Tabulka č. 3.4. Bezeškodní průběh pojištění je u všech tří variant taktéž důvodem ke snížení výše pojistného. Při sjednání pojištění přes internet je poskytnuta sleva ve výši 8 %.

Nabídka havarijního pojištění: Pro motorová vozidla nabízí Kooperativa havarijní pojištění PARTNER, které zajistí ochranu proti rizikům jako je odcizení, poškození či zničení vozidla. Tento typ havarijního pojištění je určen pro vozidla, která jsou ve vlastnictví nebo nájmu podnikatelů, fyzických nebo právnických osob. K havarijnímu pojištění je poskytována sleva za bezeškodní průběh, která může sahát až do výše 50 % ceny pojistného. Klient má možnost volby územního rozsahu pojištění, ČR, ČR a okolní státy či Evropa.

Další možností je sjednání komplexního pojištění GLOBAL nebo TANDEM. Tyto dva produkty nabízí spojení povinného ručení, havarijního pojištění a doplňkových připojištění v jedné smlouvě, což je pro klienta tím nejjednodušším řešením, jak kompletně pojistit své

vozidlo. Je rovněž možné sjednat havarijní pojištění a povinné ručení v rámci produktů GLOBAL A TANDEM zvlášť. Pojištění GLOBAL lze sjednat pro všechny kategorie vozidel, což je rozdíl oproti pojištění TANDEM, které je určeno pro osobní nebo užitková vozidla do celkové hmotnosti 3,5 tun. V rámci produktu GLOBAL si klient může vybrat ze tří, výše zmíněných, variant povinného ručení, ke kterým je zvoleno havarijní pojištění s rozsahem po celé Evropě. Havarijní pojištění je možné uzavřít v rozsahu HAVÁRIE, tedy poškození, zničení vozidla a riziko odcizení, ČÁSTEČNÁ HAVÁRIE, pouze riziko poškození a zničení vozidla nebo ODCIZENÍ, což zahrnuje odcizení celého vozidla, poškození nebo zničení vozidla živelní událostí. Výše pojistného je ovlivněna několika faktory, mezi něž patří vybavenost vozidla, používání zimních pneumatik v období od 1. 11. do 31. 3. běžného roku, stáří vozidla a účel užívání vozidla. Produkt TANDEM má již určenou variantu povinného ručení, tou je varianta STANDARD. Havarijní pojištění lze v tomto případě sjednat ve variantě HAVÁRIE neboli All Risk u které je možnost výběru spoluúčasti 5 %, min. 5 000 Kč, nebo 10 %, min. 10 000 Kč a ODCIZENÍ, kde je spoluúčast 10 %, min. 10 000 Kč. K havarijnímu pojištění u obou produktů získá navíc klient nadstandardní asistenční služby na území České republiky i v zahraničí.

Tabulka č. 3.4: Asistenční služby poskytované pojišťovnou Kooperativa

Druh služby	STANDARD		BENEFIT	
	v ČR	v zahraničí	v ČR	v zahraničí
odtah nepojízdného vozidla do 3,5 t	do 50 km	do 50 km	do 75 km	do 75 km
bezplatné uskladnění nepojízdného vozu	do 10 dnů	do 7 dnů	do 10 dnů	do 7 dnů
bezplatný nocleh pro posádku vozu	-	do 50 € /osobu	-	do 50 € /osobu
právní pomoc	-	do 750 €	-	do 750 €
prostředkování finanční výpomoci	-	do 1000 €	-	do 1000 €
vzkazová služba a telefonické tlumočení	-	√	-	√

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.kooperativa.cz / povinné ručení, 1. 4. 2010

3.1.3 Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Charakteristika: Česká podnikatelská pojišťovna, která je součástí jedné z největších evropských pojišťovacích skupin Vienna Insurance Group, vznikla v roce 1995. Na českém pojistném trhu zaujímá 4,4% podíl na celkovém předepsaném pojistném pro rok 2009. Tato pojišťovna má jediného vlastníka a tím je Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance

Group. Stejně jako předchozí pojišťovny, i tato nabízí svým klientům širokou škálu pojištění, jak pro občany, tak i pro podnikatele.

Nabídka povinného ručení: Pojišťovna nabízí tři typy pojištění, SPOROPOV, Speciál PLUS a Super PLUS. První typ je charakterizován jako levný produkt pro ty, co jezdí pouze v ČR, s limity škod na zdraví i majetku ve výši 35 mil. Kč. Speciál PLUS je nejprodávanějším produktem této pojišťovny, jehož limity pojistného plnění jsou stanoveny částkou 50 mil. Kč s asistenční službou v ČR i Evropě. Pro náročné klienty poskytuje ČPP produkt Super PLUS, který má limity ve výši 100 mil. Kč u škod na zdraví i majetku a rovněž obsahuje asistenci v ČR i Evropě. Zdarma je u tohoto produktu poskytnuto pojištění úrazu řidiče.

Rovněž je zde zvýhodněno sjednání povinného ručení a havarijního pojištění v jedné smlouvě, kdy je klientovi poskytnuta 5% sleva z pojistného u havarijního pojištění. Sjednáním povinného ručení získá navíc klient slevu 15 % na pojištění majetku a odpovědnosti občanů a 15 % je mu odečteno z celkové výše pojistného při sjednání přes internet. 6% sleva je navíc poskytnuta za roční frekvenci placení.

V rámci asistenčních služeb poskytuje pojišťovna v souvislosti s nehodou či poruchou pojištěného vozidla zdarma tlumočení a pomoc při vyhledání náhradního dopravního prostředku či místa pro nocleh. Mezi základní asistenční služby dále patří příjezd a odjezd asistenční služby, oprava na místě, vyproštění a odtah vozidla. U povinného ručení SPOROPOV jsou v rámci ČR pro tyto služby stanoveny limity plnění ve výši 1 000 Kč, u typu Speciál PLUS a Super PLUS je tato částka navýšena na 2 500 Kč na území ČR a na 5 000 Kč v případě nehody v zahraničí.

Novinkou, kterou Česká podnikatelská pojišťovna poskytuje, je Extrabonus PROFI. Ten je určen řidičům, kteří předpokládají, že nezpůsobí pojistnou událost v období 3 let od data počátku smlouvy a mohou takto získat slevu až 15 %. Dojde-li během tříletého období od vzniku smlouvy k pojistné události, musí klient pojišťovně vrátit slevu na pojistném za všechna pojistná období, v nichž byla sleva od počátku pojištění poskytnuta. Tento Extrabonus platí pouze v případě sjednání nové smlouvy na dobu neurčitou, s platbou pojistného pololetní nebo roční.

Nabídka havarijního pojištění: Poskytovány jsou dva typy havarijního pojištění, IDEÁLKASKO a SPOROKASKO. První z uvedených je možné využít po celé Evropě a sjednat jej lze ve třech variantách, All Risk, Havárie + živelní události a Odcizení + živelní události. Levnějším typem je pojištění SPOROKASKO, které má platnost pouze na území ČR

a je určeno pouze pro ojetá vozidla starší tři let. Vybírat lze v tomto případě pouze ze dvou variant, All Risk a Havárie + živelní události.

K havarijnímu pojištění poskytuje pojišťovna slevu v případě, že má vozidlo aktivní vyhledávací zařízení nebo mechanické zabezpečení proti odcizení. Dále je poskytována sleva za bezeškodní průběh předchozího havarijního pojištění, a to ve výši 5 % za každý rok bez nehody, maximálně však do výše 50 %. Zdarma může klient využít i základní asistenční služby. Pojistné je snižováno i v případě, že se klient podílí na vzniklých škodách, tedy při sjednané spoluúčasti. Ta může být 3, 5, 10 nebo 15 %.

4 Výběr optimálního produktu pro vybraný subjekt

Obsahovou náplní kapitoly je popis vybrané metodiky uplatněné při zjišťování optimálních variant pojištění vozidel a také charakteristika vybraného subjektu, jehož požadavkem je náhrada stávajícího pojištění, se kterým již není spokojen. Následně jsou zde vypočteny nejlepší varianty pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a havarijního pojištění a pro vybraný subjekt.

4.1 Metodika

Pro řešení složitých rozhodovacích problémů je vhodné využít model vícekritériální analýzy variant, který je charakteristický tím, že umožňuje hodnotit konečný počet variant podle konečného počtu různých kritérií, jak uvádí Houška (2007). Cílem je najít variantu, která je podle všech kritérií celkově ohodnocena co nejlépe, variantu optimální, případně seřadit varianty od nejlepší po nejhorší nebo vyloučit neefektivní varianty.

Pro dosažení optimální varianty je nejdříve nutné provést několik kroků. Prvním je stanovení jednotlivých variant, mezi nimiž se bude vybírat právě ta nejvhodnější. Varianty jsou stanoveny na základě posouzení jejich vhodnosti pro konkrétní účel.

V druhém kroku jsou vybrána kritéria, pomocí nichž lze porovnávat jednotlivé varianty. Kritéria rozlišujeme podle jejich povahy na maximalizační, kdy při rozhodování vycházíme z toho, že nejlepší varianty mají nejvyšší hodnoty, a minimalizační, jejichž hodnoty jsou požadovány co nejnižší.

Následuje stanovení důležitosti jednotlivých kritérií a jejich vah. Důležitost je otázkou subjektivních preferencí daného rozhodovatele, který musí zvolit mezi kritérii. Pro účely této práce byla vybrána metoda párového srovnání, při níž se vždy porovnávají právě dvě kritéria. Porovnáním je získán počet výběrů jednotlivých kritérií, pomocí něhož jsou ke kritériím přiřazeny váhy tím způsobem, že nejpočetnější získá váhu největší a kritérium nejméně početné je oceněno váhou nejmenší.

Dalším krokem je hodnocení variant z hlediska užitku, kdy je vytvořena matice prostých a vážených užitností. Užitečnost kritérií výše určených variant může být vyjádřena v různých jednotkách, tudíž není možné je navzájem sčítat. Nejdříve je nutné najít postup či metodu, pomocí níž by bylo možné daná kritéria sečíst, poté můžeme zjistit, která varianta vychází nejlépe. Pro převod hodnot je možné využít relativní vyjádření užitku založené na poměrových číslech. Tímto způsobem je sestavena matice prostých užitností, v níž jsou hodnoty v rozmezí 0 - 100 %. Varianta, která nejlépe splnila požadavky, získá 100 %. Dále je

sestavena matice vážených užitností. Ta je vytvořena pomocí vah jednotlivých kritérií, které jsou následně vynásobeny hodnotami v matici prostých užitností. V matici vážených užitností je navíc vytvořena varianta Max, která splňuje požadovaná kritéria nejlépe. Hodnoty jednotlivých variant, včetně varianty Max, jsou poté sečteny, čímž se vypočítá jejich celková užitnost. Relativní užitnost, která je podstatná pro výběr optimální varianty, je potom zjištěna podílem celkové užitnosti dané varianty k celkové maximální hodnotě varianty Max. Výsledné procento podílu udává hodnotu užitnosti dané varianty.

Posledním krokem je volba optimální varianty, která se stanoví dle relativní užitnosti. Čím vyšší procento varianta získá, tím vhodnější variantou se stává, viz Zonková (1995).

4.2 Charakteristika subjektu

Potenciálním subjektem, pro kterého je vybírána optimální volba pojištění vozidla, je nejmenovaná společnost s ručením omezeným, která má sídlo ve Valašském Meziříčí. Tato společnost, jež vznikla v roce 2004, se zabývá výrobou grafických návrhů a reklamy.

Uvedená společnost je provozovatelem osobního automobilu značky Toyota, který je součástí majetku společnosti a je také využíván k provozování její činnosti. Toto vozidlo, které je předmětem pojištění, je vybaveno imobilizérem, tedy pasivním zabezpečovacím zařízením a jeho parametry udává Tabulka č. 4.1.

Společnost má v současné době sjednáno pojištění odpovědnosti z provozu vozidla i havarijní pojištění u Generali Pojišťovny, a.s., se kterou již ale není spokojena a proto hledá jinou variantu, která by lépe vyhovovala jejím požadavkům. První registrace vozidla byla provedena 1. 11. 2000, havarijní pojištění bylo sjednáno dodatečně k 1. 4. 2005. Frekvence placení současného pojištění je roční a u tohoto typu si vybraný subjekt přeje zůstat i nadále. Po celou dobu sjednání předchozího pojištění nedošlo k žádné pojistné události. V současné době má společnost uzavřeno povinné ručení s limity pojistného plnění na škody na majetku i na zdraví ve výši 35 mil. Kč, tedy nejnižší možnou variantu. U nové pojistné smlouvy by již byla vyžadována varianta s vyššími limity ve výši okolo 50 mil. Kč. Havarijní pojištění si přeje společnost sjednat především pro případ zničení či poškození vozidla a případnou spoluúcast respektuje do výše 5 %. Vozidlo je provozováno pouze na území ČR, tudíž není nutné sjednávat havarijní pojištění ve variantě, která má rozsah pojištění i na další státy. Pro společnost je samozřejmě velmi důležitým kritériem cena pojistného, která je požadována v co nejnižší výši. V případě změny pojistitele společnosti bude nová smlouva uzavřena k datu 1. 6. 2010 na dobu neurčitou, tedy minimálně na 1 rok. Společnost by ráda zvolila

pojistitele, který má na českém trhu dobré jméno a je zároveň stabilní a klienty vyhledávanou institucí.

Tabulka č. 4.1: Parametry vozidla

Tovární značka	Toyota
Typ	Hi-ace
Palivo	nafta
Rok výroby	2000
První registrace	1.11.2000
Objem (cm ³)	2446
Výkon (kW)	55
Celková hmotnost (kg)	2700
Počet sedadel	6
Současná hodnota vozidla (Kč)	120 000

Zdroj: vlastní zpracování dle informací poskytnutých vybraným subjektem

4.3 Výběr optimálního pojištění odpovědnosti z provozu vozidel

Dle požadavků vybraného subjektu je v této části proveden výběr nejvhodnější varianty na základě rozhodovací analýzy, při níž je využita metoda párového srovnání a matice prostých a vážených užitností.

4.3.1 Stanovení variant řešení

Pro potenciálního klienta byla od každé pojišťovny vybrána právě jedna varianta, která nejlépe splňuje vytyčené požadavky. Vybranými variantami jsou:

varianta A: produkt Standard České pojišťovny,

varianta B: produkt STANDARD pojišťovny Kooperativa,

varianta C: produkt Speciál PLUS České podnikatelské pojišťovny.

4.3.2 Stanovení kritérií a cílových požadavků

Kritéria vyplývají z cílových požadavků, které by měl produkt pojištění odpovědnosti z provozu vozidla splňovat. Pro daný subjekt je důležitým kritériem výše limitů pojistného plnění při škodách na zdraví i majetku, stejně tak však usilují o možnost placení co nejnižší výše pojistného. Po celou dobu sjednání předchozího pojištění nedošlo u vozidla společnosti

k pojistné události, což je hlavní důvod proč se v případě rozhodování mezi těmito kritérii přiklání k nižší sazbě placeného pojistného. Dalšími kritérii jsou rozsah poskytnutých výhod, které společnost obdrží při sjednání pojistné smlouvy u dané pojišťovny, cena havarijního pojištění a předepsané pojistné u produktu povinné ručení k 31. 12. 2009. Posledně zmíněné kritérium je důležité z důvodu splnění jednoho z požadavků vybraného subjektu, kterým byl výběr stabilní a klienty vyhledávané pojišťovny. K povinnému ručení patří také velké množství služeb, které jsou poskytovány zaměstnanci pojišťoven, proto je posledním vybraným kritériem počet zaměstnanců jednotlivých pojišťoven k 31. 12. 2009. Na základě těchto informací jsou stanoveny následující kritéria s jejich cílovými požadavky:

K1: výše pojistného po slevách → minimalizovat

K2: cena havarijního pojištění → minimalizovat

K3: limity pojistného plnění při škodě na zdraví → maximalizovat

K4: limity pojistného plnění při škodě na majetku → maximalizovat

K5: rozsah poskytnutých výhod → maximalizovat

K6: předepsané pojistné u produktu povinné ručení → maximalizovat

K7: počet zaměstnanců → maximalizovat

Z důvodu lepšího posouzení vhodnosti jednotlivých produktů pro klienta byl vypracován přehled vybraných kritérií poskytovaných jednotlivými pojišťovnami, viz Tabulka č. 4.2. Roční pojistné u povinného ručení i havarijního pojištění bylo stanoveno pomocí on-line kalkulačky na internetových stránkách daných pojišťoven, výjimkou je pojišťovna Kooperativa, která výpočet přes internet nenabízí, tudíž byla výše spočtena na pobočce pojišťovny. Výši předepsaného pojistného udává Tabulka č. 3.2.

Pojišťovny poskytují svým klientům při uzavření smlouvy slevy neboli bonusy a také různé výhody, kterými se snaží odlišit od konkurence. U České pojišťovny získá vybraný subjekt bonus ve výši 10 % za sjednání pojištění přes internet, u Kooperativy je tato volba poskytována se slevou 8 % a navíc je zde obdržen 5% bonus za roční frekvenci placení. Česká podnikatelská pojišťovna poskytuje 6% slevu za roční placení, 15% slevu za sjednání přes internet a extrabonus PROFI. Všechny pojišťovny navíc poskytují bonus za bezeškodní průběh, který u vybraného klienta činí 45 % z výše pojistného.

Mezi výhody, které poskytuje Česká pojišťovna zdarma ke sjednanému povinnému ručení patří úrazové pojištění řidiče a náklady právní ochrany do výše 10 000 Kč. Kooperativa nabízí zdarma živelní pojištění a Česká podnikatelská pojišťovna výhody navíc nenabízí.

Tabulka č. 4.2: Přehled vybraných kritérií dle jednotlivých variant

Kritérium	Jednotka	Varianta		
		A	B	C
Výše pojistného po slevách	Kč	5 113	5 128	5 084
Cena havarijního pojištění	Kč	7 655	7 062	3 975
Limity pojistného plnění při škodě na zdraví	Kč	50 000 000	54 000 000	50 000 000
Limity pojistného plnění při škodě na majetku	Kč	50 000 000	35 000 000	50 000 000
Rozsah poskytnutých výhod	počet	2	1	0
Předepsané pojistné u povinného ručení	Kč	7 214 396	5 426 296	2 895 952
Počet zaměstnanců	počet	4 127	3 844	932

Zdroj: vlastní zpracování dle informací jednotlivých pojišťoven

4.3.3 Stanovení důležitosti a vah jednotlivých kritérií

Každé kritérium, které charakterizuje produkt povinné ručení, má určitou důležitost, která je stanovena dle osobních potřeb a subjektivních preferencí vybraného subjektu. Důležitost jednotlivých kritérií, která je zjištěna metodou párového srovnání, je stanovena v Tabulce č. 4.3. Stanovení vah jednotlivých kritérií je uvedeno v Tabulce č. 4.4.

Tabulka č. 4.3: Stanovení důležitosti kritérií

K1	K1	K1	K1	K1	K1
K2	K3	K4	K5	K6	K7
K2	K2	K2	K2	K2	
K3	K4	K5	K6	K7	
K3	K3	K3	K3		
K4	K5	K6	K7		
K4	K4	K4			
K5	K6	K7			
K5	K5				
K6	K7				
K6					
K7					

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka č. 4.4: Stanovení vah kritérií

Kritérium	Počet výběrů	Váha
K1	6	7
K2	3	4
K3	5	6
K4	4	5
K5	2	3
K6	0	1
K7	1	2

Zdroj: vlastní výpočty

4.3.4 Hodnocení variant z hlediska užítku

Užitek kritérií vybraných variant není možné navzájem sčítat, poněvadž je vyjádřen v různých jednotkách. Pro převod hodnot se použije relativní vyjádření užítku pomocí poměrových čísel. Takto se zhotoví matice prostých užítností, jejíž pomocí je dále sestavena matice vážených užítností, ze které se dále vypočítá celková a relativní užítlost.

4.3.4.1 Matice prostých užítností

Matice je sestavena na základě hodnot jednotlivých kritérií. Minimalizace výše pojistného je prvním kritériem, proto je vybrána nejmenší hodnota pojistného z variant A až C, tedy varianta C, jejíž výše je 5 084 Kč. Tato hodnota je poměřována ke zbylým hodnotám variant A a B. Stejným způsobem se postupuje i u druhého kritéria. Při výpočtech ostatních kritérií se postupuje opačným způsobem. U těchto kritérií se hodnoty maximalizují, je tedy zvolena nejvyšší hodnota, kterou budou poměřovány hodnoty zbylé. Hodnoty jsou uváděny v procentech a zaokrouhleny na dvě desetinná místa, viz Tabulka č. 4.5.

$$K1: \quad A: (5\,084 : 5\,113) \times 100 = 99,43$$

$$B: (5\,084 : 5\,084) \times 100 = 100$$

$$C: (5\,084 : 5\,128) \times 100 = 99,14$$

Propočty dalších kritérií jsou obsahem Přílohy č. 2.

Tabulka č. 4.5: Matice prostých užítostí

Kritéria	Varianty		
	A	B	C
K1	99,43	100	99,14
K2	51,93	56,29	100
K3	92,59	100	92,59
K4	100	70	100
K5	100	50	0
K6	100	75,21	40,14
K7	100	93,14	22,58
Celkem	643,95	544,64	454,45

Zdroj: vlastní výpočty dle Tabulky č. 4.2

4.3.4.2 Matice vážených užítostí

Matice je sestavena pomocí hodnot vypočítaných v matici jednoduchých užítostí. V posledním sloupci tabulky je vyjádřena maximální varianta, Max, která udává nejlepší možnou variantu. Po výpočtu hodnot jednotlivých kritérií následuje jejich součet u všech tří variant, čímž je získána hodnota celkové užítosti pro každou variantu, ze které je vypočtena užítost relativní. Hodnoty jsou opět zaokrouhleny na dvě desetinná místa a udávány v procentech.

$$K1: \quad A: (99,43 \times 7) = 696,01$$

$$B: (100 \times 7) = 700$$

$$C: (99,14 \times 7) = 693,98$$

Propočty dalších kritérií, včetně výpočtů celkových a relativních užítostí, jsou obsahem Přílohy č. 3.

Tabulka č. 4.6: Matice vážených užítostí

Kritérium	Váha	Varianty			
		A	B	C	Max
K1	7	696,01	700	693,98	700
K2	4	207,72	225,16	400	400
K3	6	555,54	600	555,54	600
K4	5	500	350	500	500
K5	3	300	150	0	300
K6	1	100	75,21	40,14	100
K7	2	200	186,28	45,16	200
Celková užítost	-	2 559,27	2 286,65	2 234,82	2 800
Relativní užítost (%)	-	91,40	81,67	79,82	100

Zdroj: vlastní výpočty dle Tabulky č. 4.4 a Tabulky č. 4.5

4.3.5 Volba optimální varianty

Optimální variantou je právě ta, která dosáhla největší relativní užítosti. Pořadí dle relativní užítosti uvádí Tabulka č. 4.7.

Tabulka č. 4.7: Pořadí variant dle relativní užítosti

Varianty	A	B	C
Relativní užítost v %	91,40	81,67	79,82
Pořadí variant dle užítosti	1.	2.	3.

Zdroj: Tabulka č. 4.6

4.4 Výběr optimálního havarijního pojištění

Při výběru nejvhodnější varianty havarijního pojištění pro vybraný subjekt se postupuje obdobným způsobem jako v případě výběru nejvhodnějšího povinného ručení.

4.4.1 Stanovení variant řešení

Pro klienta byla od každé pojišťovny vybrána právě jedna varianta havarijního pojištění, která nejlépe splňuje vytyčené požadavky. Vybranými variantami jsou:

varianta A: produkt Havárie a živé České pojišťovny,

varianta B: produkt ČÁSTEČNÁ HAVÁRIE pojišťovny Kooperativa,

varianta C: produkt Sporokasko České podnikatelské pojišťovny.

4.4.2 Stanovení kritérií a cílových požadavků

Z důvodu bezeškodného průběhu je, stejně jako u povinného ručení, pro daný subjekt u havarijního pojištění jedním z nejdůležitějších kritérií výše pojistného. Ta se odvíjí od různých slev, mezi něž patří také sleva za sjednání pojištění on-line. Tato možnost je pro klienta výhodou především z důvodu úspory času, proto je možná sleva za sjednání on-line dalším vybraným kritériem. Dále byla mezi kritéria vybrána cena povinného ručení a předepsané pojistné u produktu havarijní pojištění k 31. 12. 2009. K havarijnímu pojištění se vztahuje také velké množství služeb, především asistenčních, které jsou poskytovány zaměstnanci pojišťoven, proto je posledním vybraným kritériem opět počet zaměstnanců. Na základě těchto informací jsou stanoveny následující kritéria s jejich cílovými požadavky:

K1: výše pojistného → minimalizovat

K2: sleva za uzavření pojištění on-line → maximalizovat

K3: výše pojistného po slevách → minimalizovat

K4: cena povinného ručení → minimalizovat

K5: předepsané pojistné u produktu havarijní pojištění → maximalizovat

K6: počet zaměstnanců → maximalizovat

Všechna kritéria a jejich hodnoty, dle informací jednotlivých pojišťoven, jsou vyznačena v Tabulce č. 4.8. Roční pojistné bylo stanoveno pomocí on-line kalkulace na internetových stránkách daných pojišťoven, u pojišťovny Kooperativa bylo pojistné spočteno na pobočce, jelikož výpočet přes internet nenabízí. Předepsané pojistné udává Tabulka č. 3.2.

Tabulka č. 4.8: Přehled vybraných kritérií dle jednotlivých variant

Kritérium	Jednotka	Varianta		
		A	B	C
Výše pojistného	Kč	8 505	7 062	3 975
Sleva za uzavření pojištění on-line	%	10	0	0
Výše pojistného po slevách	Kč	7 655	7 062	3 975
Cena povinného ručení	Kč	5 113	5 128	5 084
Předepsané pojistné u havarijního pojištění	Kč	5 461 230	4 625 514	668 560
Počet zaměstnanců	počet	4 127	3 844	932

Zdroj: vlastní zpracování dle informací jednotlivých pojišťoven

4.4.3 Stanovení důležitosti a vah jednotlivých kritérií

Důležitost jednotlivých kritérií, která je zjištěna metodou párového srovnání, je stanovena v Tabulce č. 4.9. Následné stanovení vah je uvedeno v Tabulce č. 4.10.

Tabulka č. 4.9: Stanovení důležitosti kritérií

K1	K1	K1	K1	K1
K2	K3	K4	K5	K6
K2	K2	K2	K2	
K3	K4	K5	K6	
K3	K3	K3		
K4	K5	K6		
K4	K4			
K5	K6			
K5				
K6				

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka č. 4.10: Stanovení vah kritérií

Kritérium	počet výběrů	váha
K1	4	5
K2	3	4
K3	5	6
K4	2	3
K5	0	1
K6	1	2

Zdroj: vlastní výpočty

4.4.4 Hodnocení variant z hlediska užitku

Pro převod hodnot se opět použije relativní vyjádření užitku pomocí poměrových čísel. Takto se zhotoví matice prostých užitností a následně matice vážených užitností.

4.4.4.1 Matice prostých užitností

Matice je sestavena na základě hodnot jednotlivých kritérií. Opět je nutno rozlišovat mezi cíli maximalizačními a minimalizačními. Hodnoty jsou uváděny v procentech, zaokrouhleny na dvě desetinná místa a následně zaznamenány do Tabulky č. 4.11.

K1: A: $(3\,975 : 8\,505) \times 100 = 46,74$
 B: $(3\,975 : 7\,062) \times 100 = 56,29$
 C: $(3\,975 : 3\,975) \times 100 = 100$

Propočty dalších kritérií jsou obsahem Přílohy č. 4.

Tabulka č. 4.11: Matice prostých užítostí

Kritéria	Varianty		
	A	B	C
K1	46,74	56,29	100
K2	100	0	0
K3	51,93	56,29	100
K4	99,43	99,14	100
K5	100	84,70	12,24
K6	100	93,14	22,58
Celkem	498,1	389,56	334,82

Zdroj: vlastní výpočty dle Tabulky č. 4.8

4.4.4.2 Matice vážených užítostí

Matice je sestavena pomocí hodnot vypočítaných v matici jednoduchých užítostí. V posledním sloupci tabulky je vyjádřena maximální varianta, Max, která udává nejlepší možnou variantu. Následně je opět propočtena celková a relativní užítost. Všechny hodnoty jsou zaokrouhleny na dvě desetinná místa a udávány v procentech.

K1: A: $(46,74 \times 5) = 233,7$
 B: $(56,29 \times 5) = 281,45$
 C: $(100 \times 5) = 500$

Propočty dalších kritérií, včetně výpočtů celkových a relativních užítostí, jsou obsahem Přílohy č. 5.

Tabulka č. 4.12: Matice vážených užítostí

Kritérium	Váha	Varianty			
		A	B	C	Max
K1	5	233,7	281,45	500	500
K2	4	400	0	0	400
K3	6	311,58	337,74	600	600
K4	3	298,29	297,42	300	300
K5	1	100	84,70	12,24	100
K6	2	200	186,28	45,16	200
Celková užítost	-	1 543,57	1 187,59	1 457,4	2 100
Relativní užítost (%)	-	73,5	56,55	69,4	100

Zdroj: vlastní výpočty dle Tabulky č. 4.10 a Tabulky č. 4.11

4.4.5 Volba optimální varianty

Optimální variantou je právě ta, která dosáhla největší relativní užítosti. Pořadí dle relativní užítosti uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 4.13: Pořadí variant dle relativní užítosti

Varianty	A	B	C
Relativní užítost v %	73,5	56,55	69,4
Pořadí variant dle užítosti	1.	3.	2.

Zdroj: Tabulka č. 4.12

4.5 Doporučení vybranému subjektu

Z výsledků získaných využitím rozhodovací analýzy vyplynulo, že optimální variantou pro automobil vybrané společnosti je pojištění odpovědnosti z provozu vozidla i havarijní pojištění sjednané u České pojišťovny. Ta získala u obou produktů nejvyšší procento relativní užítosti, což znamená, že nejlépe vyhovuje požadavkům, které si daný subjekt určil.

Společnost si jako hlavní kritéria stanovila co nejnižší pojistné a vyšší limity pojistného plnění při škodách na zdraví i majetku u povinného ručení. Po sečtení roční výše pojistného za povinné ručení i havarijní pojištění a odečtení 5% bonusu z ceny havarijního pojištění, za sjednání těchto dvou produktů v jedné smlouvě, získáme částku 12 385 Kč, kterou klient pojišťovně ročně zaplatí. Tato částka je v porovnání se dvěma zbylými pojišťovnami nejvyšší, což ale kompenzuje skutečnost, že Česká pojišťovna je největší pojišťovnou na českém

pojistném trhu, s čímž také souvisí největší počet zaměstnanců, které pojišťovna zaměstnává a nejvyšší podíl v předepsaném pojistném. Tato skutečnost je zmiňována z důvodu dalšího významného požadavku společnosti, kterým byl výběr stabilní a klienty vyhledávané pojišťovny, čímž Česká pojišťovna skutečně je. Limity pojistného plnění, při sjednání povinného ručení u této pojišťovny, budou ve výši 50 mil. Kč, což je pro klienta dle jeho požadavků dostačující. Navíc obdrží zdarma úrazové pojištění řidiče, které je u zbylých pojišťoven již zpoplatněno a v případě potřeby za něj budou uhrazeny náklady právní ochrany až do výše 10 000 Kč. Velkým přínosem při výběru České pojišťovny je možnost sjednání obou produktů přes internet. Kooperativa a Česká podnikatelská pojišťovna nabízejí možnost sjednání přes internet pouze pro produkt povinné ručení, nikoli pro havarijní pojištění.

V případě, že by se klient rozhodl pro druhou nejlepší variantu, zvolil by Českou podnikatelskou pojišťovnu. Ta získala v celkovém součtu relativních užitností druhé místo. U této pojišťovny by byla výše ročního pojistného pro oba zmíněné produkty 8 860 Kč, což je podstatný rozdíl ve srovnání s výši pojistného u České pojišťovny. Limity pojistného plnění jsou poskytovány ve stejné výši, tedy 50 mil. Kč pro škody na zdraví i majetku. Hlavním důvodem, proč se tato pojišťovna neumístila na prvním místě je její velikost a historie. Česká podnikatelská pojišťovna nemá zatím vybudované výsadní postavení na trhu, jako například Česká pojišťovna, s čímž souvisí menší počet zaměstnanců nebo výše předepsaného pojistného u pojištění vozidel, která je asi osmkrát menší, než u České pojišťovny.

Nejméně vhodnou variantou se stalo pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a havarijní pojištění od pojišťovny Kooperativa. Výše ročního pojistného je zde stanovena na 12 190 Kč a limity jsou poskytovány v maximální výši 54 mil. Kč v případě škod na zdraví a 35 mil. Kč v případě škody na majetku.

5 Závěr

Sjednání pojištění odpovědnosti z provozu vozidla je hlavní podmínkou pro možnost provozování motorového vozidla a často je doplňováno pojištěním havarijním, které rozšiřuje ochranu majitele vozu před důsledky nahodilých škodných událostí. Ačkoli počet dopravních nehod oproti předchozím letem nepatrně klesl, jejich následky jsou mnohem tragičtější a nákladnější. Právě z tohoto důvodu je vhodné volbu pojištění nepodceňovat.

Cílem bakalářské práce bylo vybrat a doporučit nejvýhodnější produkt pojištění vozidel, tedy pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a havarijní pojištění, pro vybraný subjekt tak, aby respektoval jeho přání a požadavky. Pomocí rozhodovací analýzy, tedy na základě multikriteriálního posouzení vhodnosti variant pomocí vážených kritérií, bylo stanoveného cíle dosaženo.

Porovnávány byly produkty tří pojišťoven, které byly vybrány z důvodu nejvyššího podílu na trhu v počtu pojištěných vozidel k 31. 12. 2009. Těmito pojišťovnami byly Česká pojišťovna, Kooperativa pojišťovna a Česká podnikatelská pojišťovna.

Společnosti bylo na základě vypočtených skutečností doporučeno sjednání povinného ručení a havarijního pojištění v jedné smlouvě u České pojišťovny, jelikož dosáhla nejvyšší procentní relativní užítosti ze všech tří posuzovaných pojišťoven u obou produktů. Součet těchto dvou hodnot činí u České pojišťovny 164,9 %, u pojišťovny Kooperativa 138,22 % a u České podnikatelské pojišťovny 149,22 %. V případě, že společnost zvolí doporučenou variantu, zaplatí za své vozidlo ročně částku 12 385 Kč a zdarma navíc získá úrazové pojištění řidiče společně s případnou právní pomocí do výše 10 000 Kč. Výše pojistného je, ve srovnání s Českou podnikatelskou pojišťovnou a Kooperativa pojišťovnou, u České pojišťovny nejvyšší. Tato skutečnost je však kompenzována vysokými limity pojistného plnění ve výši 50 mil. Kč v případě škody na zdraví i majetku a také dobrým jménem, které si Česká pojišťovna za své dlouholeté působení na českém pojistném trhu vybuodovala.

Způsob, jakým byly jednotlivé varianty povinného ručení a havarijního pojištění posuzovány, se zakládá na subjektivním názoru, který se vztahuje k důležitosti jednotlivých kritérií. Optimální varianta se tedy může u různých klientů lišit v závislosti na jimi preferovaných kritériích. Z tohoto důvodu je zvolená varianta pojištění vozidla určena konkrétně vybranému subjektu, podle jehož požadavků a parametrů vozidla byla analýza provedena.

Seznam použité literatury

- [1] *Česká asociace pojišťoven* [online]. 2009 [cit. 2010-03-20]. Dostupné z WWW: <www.cap.cz>.
- [2] *Česká kancelář pojistitelů* [online]. 2010 [cit. 2010-03-20]. Dostupné z WWW: <www.ckp.cz>.
- [3] *Česká podnikatelská pojišťovna* [online]. 2009 [cit. 2010-04-21]. Dostupné z WWW: <www.cpp.cz>.
- [4] *Česká pojišťovna* [online]. 2008 [cit. 2010-04-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/>>.
- [5] DAŇHEL, Jaroslav, et al. *Pojistná teorie*. 2. vydání. Praha: Professional Publishing, 2006. 338 s. ISBN 80-86946-00-2.
- [6] DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojištnictví*. 2. aktualizované vydání. Praha: Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.
- [7] HOUŠKA, Milan. *Vícekritériální rozhodování* [online]. Praha: [s.n.], 2007 [cit. 2010-04-11]. Dostupné z WWW: <http://etext.czu.cz/php/skripta/skriptum.php?titul_key=79&idkapitola=3&string=hodnocen%ED%20variant#hodnocen%C3%AD%20variant>.
- [8] *Kooperativa pojišťovna* [online]. 2010 [cit. 2010-04-21]. Dostupné z WWW: <www.kooperativa.cz>.
- [9] KOPECKÝ, Karel. *Povinné ručení: otázky a odpovědi*. 2. rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2005. 110 s. ISBN 80-247-1065-X.
- [10] MAJTÁNOVÁ, Anna, et al. *Pojištnictví: Teorie a praxe*. 1. vydání. Praha: Ekopress, 2006. 288 s. ISBN 80-86929-19-1.

- [11] *Pojištění aut* [online]. NETFINANCE, 2010 [cit. 2010-03-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.pojisteni-aut.cz/postup-pri-dopravni-nehode>>.
- [12] *Policie České republiky* [online]. 2010 [cit. 2010-04-21]. Statistiky. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticky-prehled-nehodovosti-283973.aspx>>.
- [13] STÁREK, Zbyněk, et al. *Jak pojistit automobil*. 1. vydání. Brno: CP Books, 2005. 127 s. ISBN 80-722-6953-4.
- [14] Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla).
- [15] Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.
- [16] Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách někt. zákonů (zákon o silničním provozu).
- [17] ZONKOVÁ, Zdeňka. *Rozhodování manažera*. 1. vydání. Ostrava: Vysoká škola báňská-Technická univerzita: [s.n.], 1995. 93 s. ISBN 80-7078-254-4.

Seznam zkratek

cm ³	-	kubický centimetr
č.	-	číslo
ČKP	-	Česká kancelář pojistitelů
ČP	-	Česká pojišťovna
ČPP	-	Česká podnikatelská pojišťovna
ČR	-	Česká republika
Kč	-	koruna česká
km	-	kilometr
Koop	-	Kooperativa pojišťovna
kW	-	kilowatt
mil.	-	milion
např.	-	například
Sb.	-	sbírka zákonů
t	-	tuna
tis.	-	tisíc
tzv.	-	takzvaný

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....
Kateřina Němcová

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

Seznam příloh

- Příloha č. 1: Odvětví neživotních pojištění dle zákona o pojišťovnictví
- Příloha č. 2: Výpočty hodnot matice prostých užitností u pojištění odpovědnosti z provozu vozidla
- Příloha č. 3: Výpočty hodnot matice vážených užitností u pojištění odpovědnosti z provozu vozidla
- Příloha č. 4: Výpočty hodnot matice prostých užitností u havarijního pojištění
- Příloha č. 5: Výpočty hodnot matice vážených užitností u havarijního pojištění